

ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ

за период од 2027. до 2029. године

САДРЖАЈ

1.УВОД.....	5
2. ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ И ПРАВНИ ОКВИР У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	7
2.1 Међународни правни оквир	7
2.2 Национални правни и плански оквир	8
2.3 Локални стратешки и правни оквир.....	10
3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА СА АНАЛИЗОМ ПРОБЛЕМА.....	13
3.1 Кључни налази ex-post анализе претходног планског документа у области социјалне заштите.....	13
3.2 Општи подаци о граду.....	xiv
3.3 Корисници/кориснице и обезбеђивање права на социјалну заштиту у граду Пожаревцу.....	xvi
3.3.1. Структура корисника социјалне заштите у граду Пожаревцу	xvi
3.3.2. Финансирање социјалне заштите у граду Пожаревцу.....	xxvi
3.3.3. Услуге социјалне заштите у граду Пожаревцу.....	xxxi
3.3.4. Материјална подршка.....	xli
3.3.5. Институционални капацитети за обезбеђивање социјалне заштите у граду Пожаревцу.....	xliii
3.4 SWOT анализа.....	xlix
4.ЦИЉЕВИ И МЕРЕ.....	lii
4.1 Процена финансијских средстава неопходних за реализацију Програма.....	lvi
5. ОКВИР ЗА ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА, ВРЕДНОВАЊЕ УЧИНКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ	59
6. АКЦИОНИ ПЛАН.....	lxii

УВОДНА РЕЧ ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Поштовани суграђани,

пред вама се налази Програм унапређења социјалне заштите Града Пожаревца за период од 2027. до 2030. године, документ који представља наш стратешки завет и јасну визију хуманијег, праведнијег и солидарнијег друштва.

Као локална самоуправа, чврсто верујемо да се развијеност једног града не мери само километрима асфалтираних путева и бројем нових инвестиција, већ пре свега начином на који се бринемо о својим најосетљивијим члановима. Наш циљ је јасан: изградити Пожаревац у коме нико неће бити заборављен, занемарен или остављен на маргини.

Овај план доноси конкретне кораке ка модернизацији постојећих и развијању нових, иновативних услуга социјалне заштите. Посебну пажњу посвећујемо ширењу мреже подршке за наше најстарије суграђане, децу и младе у ризику, особе са инвалидитетом, као и породице којима је помоћ заједнице најпотребнија. Кроз блиску сарадњу са институцијама, цивилним сектором и вама, грађанима Пожаревца, желимо да створимо систем који реагује брзо, ефикасно и превентивно.

Улагање у социјалну сигурност није трошак, већ најважнија инвестиција у будућност нашег града. Само заједно, ослањајући се на емпатију, стручност и заједничке напоре, можемо осигурати да Пожаревац остане сигуран дом за све генерације.

С поштовањем,

Градоначелник Града Пожаревца
Саша Павловић, дипл.инж. електротехнике, с.р.

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

АП	Акциони план
ДД	Дечји додатак
ДЗ	Дом здравља
ИПА	Инструмент за претприступну помоћ Европске уније
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
ЈНП	Једнократна новчана помоћ
ЛАП	Локални акциони план
ЛЕР	Локални економски развој
НСЗ	Национална служба за запошљавање
НСП	Новчана социјална помоћ
ОСИ	Особе са инвалидитетом
ОЦД	Организације цивилног друштва
ОШ	Основна школа
ПУ	Предшколска установа
СКГО	Стална конференција градова и општина
СОЗИС	Систем за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите (софтвер)
ЦК	Црвени крст
ЦСР	Центар за социјални рад

1. УВОД

Реформа система социјалне заштите у Републици Србији започела је 2003. године и резултирала је доношењем Закона о социјалној заштити („Сл. гласник РС”, број 24/11) и бројних подзаконских аката, који су за циљ имали допринос успостављању система социјалне заштите заснованом на развоју услуга у заједници, континуираном унапређењу квалитета услуга, перманентном усавршавању запослених и плурализму пружалаца услуга социјалне заштите.

Правни основ за доношење Програма унапређења социјалне заштите у граду Пожаревцу за период од 2027. до 2029. године налази се, најпре, у члану 38. Закона о планском систему Републике Србије („Сл. гласник РС”, број 30/18), којим је прописано да документе јавних политика које доносе јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) усваја локална скупштина, осим ако другачије није прописано посебним законом. Даље, чланом 20. Закона о социјалној заштити прописана је обавеза јединица локалне самоуправе да утврде мере и активности за подстицај и развој постојећих и нових услуга социјалне заштите, управо кроз доношење програма унапређења социјалне заштите од стране надлежног органа ЈЛС.

Град Пожаревац до сада није имао плански документ у области развоја услуга социјалне заштите. Имајући у виду бројне изазове са којима се наша држава суочила током последње деценије, попут, светске економске кризе, пандемије КОВИД-19, климатских промена, те демографских промена оличених у ниској стопи наталитета, економским миграцијама и старењу становништва, као неопходност се наметнуло доношење документа јавне политике којим ће Град Пожаревац брижљиво планирати снажнији локални систем социјалне заштите и развој нових услуга у овој области. Глобални изазови остављају најтеже последице управо на сиромашне и осетљиве категорије становника – особе за инвалидитетом (у даљем тексту: ОСИ), старе, децу са сметњама у развоју, децу без родитељског старања, жртве насиља итд. те брига локалне заједнице мора бити усмерена на обезбеђивање адекватне помоћи и подршку овим категоријама становништва у превазилажењу недаћа, али и на њихово оснаживање за укључивање у редовне друштвене токове.

Решењем градоначелника Града Пожаревца формирана је радна група за израду Програма унапређења социјалне заштите за период 2027 – 2029. година, коју су чинили:

- Марија Влајовић, чланица Градског већа Града Пожаревца задужена за културу, туризам, друштвене делатности и социјална питања - председница радне групе,
- Оливера Петровић Боснић, Центар за социјални рад Пожаревац,
- Марица Тодоровић, Центар за социјални рад Пожаревац,
- Славица Здравковић, Дом здравља Пожаревац,

- Невена Неђић, Црвени крст Пожаревац,
- Гроздана Ненадовић, Национална служба за запошљавање – Филијала Пожаревац,
- Ана Станковић, Предшколска установа „Љубица Вребалов“ Пожаревац,
- Весна Николић, ОШ „Јован Цвијић“ Костолац,
- Тања Бабејић, Политехничка школа Пожаревац,
- Ања Јовичић, инжењер архитектуре,
- Јасмина Рапаић, Удружење за неговање здравих стилова живота „Веритас“,
- Радмила Стјеповић, Друштво за церебралну и дечију парализу Пожаревац,
- Владимир Петровић, Удружење Рома Браничевског округа „Урбо“,
- Никола Самарџић, Удружење за помоћ особама са инвалидитетом „Фортуна“,
- Валентина Јовановић, Одељење за друштвене делатности ГУ Града Пожаревац,
- Мирослав Унгурјановић, Одељење за друштвене делатности ГУ Града Пожаревац,
- Данијела Туфегџић, Одељење за инвестиције и локални економски развој ГУ Града Пожаревац,
- Марко Савић, Градска управа Града Пожаревац.

Израда Програма је део техничке подршке у оквиру пројекта немачко-српске развојне сарадње „Подршка социјалном укључивању у Србији“, који спроводи Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарством за људска и мањинска права и друштвени дијалог. Документ је израђен у складу са важећим законодавним оквиром и методологијом коју је развила Стална конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије.¹

Припрема Програма је обухватала више фаза стратешког планирања, као и одржавање већег броја радионица и догађаја током којих је радна група израђивала нацрт документа. У периоду од октобра до децембра 2025. године спроведено је мапирање потреба корисника права и услуга социјалне заштите и процена капацитета локалних пружалаца услуга, као широк консултативни процес који је требао да:

- ⇒ Пружи дубљи увид у ставове и потребе корисника и потенцијалних корисника права и услуга социјалне заштите у граду Пожаревцу, са посебним освртом на најрањивије групе,
- ⇒ Омогући идентификацију ресурса пружалаца услуга социјалне заштите на локалном нивоу,
- ⇒ Обезбеди смернице за даље унапређење нормативног, стратешког и институционалног оквира у области социјалне заштите на локалном нивоу,
- ⇒ Укаже на приоритете у планирању и развоју нових услуга и програма подршке за најугроженије циљне групе у надлежности локалне самоуправе.

¹ Предлог форме Програма унапређења социјалне заштите у општини/граду и приступа за израду овог документа јавне политике локалних самоуправа, настао је за потребе пружања стручне подршке градовима и општинама у оквиру Пројекта „Подршка одрживим услугама социјалне заштите у заједници и политикама укључивања на локалном нивоу“, који финансира Европска унија у оквиру програма ИПА 2020.

Током мапирања коришћене су следеће истраживачке технике за прикупљање података: анкетирање грађане, анкетирање пружалаца локалних услуга социјалне заштите и одржавање фокус група. Циљне групе обухваћене истраживањем били су: запослени у градској управи, запослени у локалним установама у области социјалне заштите, здравства, образовања и запошљавања, затим корисници услуга социјалне заштите, пружаоци локалних услуга социјалне заштите, локалне организације цивилног друштва које заступају интересе осетљивих група и шира јавност (грађани). Дакле, консултације са свим заинтересованим странама биле су интегрални део процеса стратешког планирања од самог његовог почетка. Налази мапирања су представљени у посебном извештају² који је члановима Радне групе дао полазну основу за стратешко планирање и утврђивање приоритета, циљева и мера у наредном планском периоду.

Од фебруара до априла 2026. године одвијао се процес стратешког планирања који је обухватао следеће фазе: 1) припрему анализе стања са SWOT анализом, 2) одржавање радионице за дефинисање општег циља, посебних циљева и мера са показатељима за мерење учинка, 3) одржавање радионице за акционо планирање током које су дефинисани елементи акционог плана и 4) спровођење јавне расправе о нацрту документа. Јавна расправа о нацрту Програма унапређења социјалне заштите Града Пожаревца за период од 2027 – 2029. год. **одржана је од**

2. ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ И ПРАВНИ ОКВИР У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

2.1 МЕЂУНАРОДНИ ПРАВНИ ОКВИР

На међународном плану најважнији документ за развој услуга социјалне заштите у заједници представља Конвенција о правима особа са инвалидитетом Уједињених нација и њен Опциони протокол, која је усвојена 2006. године. Ова Конвенција је правно обавезујући документ за све земље чланице Уједињених нација након њене ратификације у националним парламентима, што је Република Србија учинила 2009. год.³

Европски систем заштите људских права укључује велики број обавезујућих и необавезујућих аката и механизма значајних за остваривање права на живот и интеграцију у заједници, усвојених од стране Савета Европе и институција Европске уније, међу којима су посебно важни:

² Извештај о резултатима мапирања потреба у области социјалне заштите са идентификацијом капацитета пружалаца услуга на територији града Пожаревца

³ Скупштина Републике Србије је Конвенцију и Опциони протокол потврдила 2009. године („Сл. гласник РС”, број 42/09)

- 1) Конвенција за заштиту људских права и основних слобода Савета Европе,⁴
- 2) Конвенција за превенцију тортуре и нељудског и деградирајућег поступања и кажњавања,⁵
- 3) Европска социјална повеља⁶ (Препорука 10 (2004) Комитета министара Савета Европе државама чланицама о заштити људских права и достојанства особа са менталним сметњама и експланаторни меморандум; Препорука 1235 (1994) Парламентарне скупштине Савета Европе о психијатрији и људским правима; Препорука 83 Комитета министара Савета Европе државама чланицама у вези са правном заштитом особа са менталним сметњама, које су недобровољно смештене у установе као пацијенти),
- 4) Повеља Европске уније о основним правима,⁷
- 5) Хелсиншка декларација о менталном здрављу за Европу,⁸
- 6) Заједничке европске смернице за прелаз с институционалне неге на услуге подршке за живот у заједници итд.⁹

2.2 НАЦИОНАЛНИ ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОКВИР

Република Србија је до сада усвојила велики број стратешких докумената значајних за даљи развој система социјалне заштите, диверзификацију социјалних услуга и процес деинституционализације. Међу њима су од посебне важности следећи документи:

- 1) Акциони план за Поглавље 23, одељак „Основна права”,
- 2) Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике у процесу приступања Европској унији (2016 - 2017) и извештај о његовој примени,
- 3) Стратегија развоја социјалне заштите,
- 4) Стратегија деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период 2022 – 2026. године,
- 5) Стратегија унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период од 2020. до 2024. године и припадајући Акциони план,
- 6) Стратегија развоја заштите менталног здравља,
- 7) Програм о заштити менталног здравља у Републици Србији за период 2019-2026. године,
- 8) Стратегија превенције и заштите од дискриминације и Акциони план за примену Стратегије за период од 2014. до 2018. године,

⁴ https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf

⁵ <https://rm.coe.int/16806dbaa3>

⁶ <https://rm.coe.int/168007cf93>

⁷ https://ravnopravnost.gov.rs/wp-content/uploads/2012/11/images_files/Povelja%20Evropske%20unije%20o%20osnovnim%20pravima.pdf

⁸ <https://npm.ombudsman.org.rs/attachments/Helsinki%20deklaracija%20o%20mentalnom%20zdravlju%20za%20Evropu.pdf>

⁹ <https://deinstitutionalisationdotcom.files.wordpress.com/2017/07/guidelines-final-english.pdf>

- 9) Стратегија за превенцију и заштиту деце од насиља за период од 2020. до 2023. године.

Закон о социјалној заштити¹⁰ је експлицитно утврдио обавезу локалних самоуправа да, при доношењу програма унапређења социјалне заштите на локалном нивоу, морају водити рачуна о његовој усклађености са националном стратегијом у овој области. Референтну стратегију представља **Стратегија деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период 2022 – 2026. године**, која у више наврата наглашава обим и значај надлежности локалних самоуправа у области социјалне заштите, као и њихову одговорност за решавање бројних препознатих системских проблема у овој области на локалном нивоу. Тако Стратегија наводи да услуге социјалне заштите у заједници не прате потребе корисника, те да нису у довољној мери развијене - по броју, садржају, обухвату корисника и територијалном обухвату. Као разлози таквог стања препознају се нестабилни извори финансирања, као и недовољно разумевање локалних самоуправа за неопходност развоја услуга социјалне заштите. Национална стратегија је из своје перспективе дефинисала жељене циљеве и стратешке мере које је потребно реализовати да би се тренутно стање поправило, док би из перспективе локалног нивоа власти програми унапређења социјалне заштите требало да представљају адекватан одговор којим ће се ова национална јавна политика операционализовати у конкретној општини тј. граду, односно на регионалном нивоу кроз међуопштинску сарадњу ЈЛС у области социјалне заштите.

Поред Закона о социјалној заштити, правни оквир у овој области чини већи број законских аката, међу којима су: Закон о потврђивању Конвенције о правима особа са инвалидитетом,¹¹ Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом,¹² Породични закон,¹³ Закон о финансијској подршци породици са децом,¹⁴ Закон о забрани дискриминације,¹⁵ Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом,¹⁶ Закон о пензијском и инвалидском осигурању,¹⁷ Закон о здравственој заштити,¹⁸ Закон о здравственом осигурању,¹⁹ Закон о социјалном предузетништву,²⁰ Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености,²¹ Закон о заштити лица са менталним сметњама,²² Закон о становању и одржавању зграда,²³ као и бројни пратећи подзаконски акти.

¹⁰ Члан 20.

¹¹ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_potvrdjivanju_konvencije_o_pravima_osoba_sa_invaliditetom.html

¹² https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_profesionalnoj_rehabilitaciji_i_zaposljavanju_osoba_sa_invaliditetom.html

¹³ https://www.paragraf.rs/propisi/porodicni_zakon.html

¹⁴ <https://www.paragraf.rs/propisi/zakon-o-finansijskoj-podrsци-porodici-sa-decom.html>

¹⁵ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_zabrani_diskriminacije.html

¹⁶ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_sprecavanju_diskriminacije_osoba_sa_invaliditetom.html

¹⁷ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_penzijskom_i_invalidskom_osiguranju.html

¹⁸ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_zdravstvenoj_zastiti.html

¹⁹ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_zdravstvenom_osiguranju.html

²⁰ <https://www.paragraf.rs/propisi/zakon-o-socijalnom-preduzetnistvu.html>

²¹ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_zaposljavanju_i_osiguranju_za_slucaj_nezaposlenosti.html

²² <https://www.paragraf.rs/propisi/zakon-o-zastiti-lica-sa-mentalnim-smetnjama.html>

²³ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_stanovanju_i_odrzavanju_zgrada.html

2.3 ЛОКАЛНИ СТРАТЕШКИ И ПРАВНИ ОКВИР

Град Пожаревац је један од учесника у планском систему Републике Србије који у складу са својим надлежностима треба да планира локалне јавне политике, анализира њихове ефекте, припрема и усваја планска документа, спроводи и прати њихову реализацију, односно вреднује њихове учинке у циљу преиспитивања и унапређења јавних политика у будућности. У моменту израде овог Програма, Град Пожаревац је имао осам важећих планских, односно докумената јавних политика, и то:

- ⇒ План развоја Града Пожаревца за период од 2023. до 2030. године
- ⇒ План развоја културе Града Пожаревца за период од 2026. до 2030. године
- ⇒ Локални план управљања отпадом Града Пожаревца 2023 – 2032.
- ⇒ Стратегија безбедности саобраћаја на територији града Пожаревца за период од 2024. до 2028. године
- ⇒ Акциони план за спровођење Стратегије безбедности саобраћаја на путевима града Пожаревца за период од 2024. до 2028. године
- ⇒ Програм развоја спорта Града Пожаревца 2024-2026.
- ⇒ Програм унапређења положаја младих Града Пожаревца за период од 2026 – 2028. године
- ⇒ Програм за социјално укључивање Рома и Ромкиња Града Пожаревца за период 2024 – 2026. године

Иако до сада Град Пожаревац није имао посебан стратешки документ у области социјалне заштите, одређена стратешка усмерења локалне самоуправе се могу пронаћи у важећим планским документима вишег степена општости, пре свега, у Плану развоја Града Пожаревца за период од 2023. до 2030. године.

Табела 1: Циљ и мере који се односе на социјалну заштиту из Плана развоја Града Пожаревца 2023 – 2030.

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 3: ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ

ЦИЉ	МЕРА
Приоритетни циљ 3.1 Квалитетне услуге социјалне заштите доступне грађанима у стању социјалне потребе	<p>3.1.1 Стамбено збрињавање социјално угрожених група грађана</p> <p>3.1.2 Успостављање услуге Дневног боравка за одрасле особе са инвалидитетом</p> <p>3.1.3 Успостављање услуге Прихватилица за лица у стању неодложне социјалне потребе</p> <p>3.1.4 Даљи развој и унапређење постојећих услуга социјалне заштите</p>

Планом развоја Града Пожаревца до 2030. године планиран је даљи развој и унапређење постојећих услуга, као и увођење нових услуга социјалне заштите, међу којима су: 1) стамбено збрињавање социјално угрожених група грађана (ОСИ, стара лица, млади у процесу осамостаљивања итд.) кроз развој услуга становања уз

подршку, 2) успостављање услуге дневног боравка за одрасле ОСИ и 3) успостављање услуге прихватилишта за лица у стању неодложне социјалне потребе.

Табела 2: Циљеви и мере који се односе на социјалну заштиту из Програма за социјално укључивање Рома и Ромкиња Града Пожаревца за период 2024 – 2026.

ОБЛАСТ – СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	
ЦИЉ	МЕРА
ПОСЕБАН ЦИЉ 3: Проширити и унапредити социјалне услуге и побољшати доступност информација о правима из области социјалне заштите	<p>Мера 3.1 Информисање припадника ромске популације о оставривању права и услуга из области социјалне заштите</p> <p>Мера 3.2 Пружање услуга корисницима у Костолцу, а које се тренутно само спроводе у Пожаревцу</p> <p>Мера 3.3 Подршка корисницима у остваривању права</p> <p>Мера 3.4 Унапређење постојећих и успостављање нових иновативних услуга за ОСИ, старије (65+) и друге социјално угрожене групе</p>

Програмом за социјално укључивање Рома и Ромкиња Града Пожаревца за период 2024 – 2026. планирано је проширење и унапређење локалних социјалних услуга, пре свега, у смислу проширења постојећих услуга на кориснике ромске популације који живе у Костолцу (*мера 3.2*) уз боље информисање Рома и Ромкиња о оставривању права и услуга из области социјалне заштите (*посебан циљ 3, мера 3.1*). Даље, овим документом је планирана подршка корисницима у оставривању права из области социјалне заштите (*мера 3.3*), као и успостављање нових иновативних услуга за ОСИ и старија лица од 65 година (*мера 3.4*).

Табела 3: Циљ и мере који се односе на социјалну заштиту из Програма унапређења положаја младих Града Пожаревца за период од 2026 – 2028.

ЦИЉ	МЕРА
ПОСЕБАН ЦИЉ 1.4. Постоји безбедно и сигурно окружење за развој младих, унапређење њиховог здравља и превенцију социјалне искључености	Мера 1.4.3. Подршка програмима који доприносе унапређењу социјалне укључености младих

Још један секторски плански документ – Програм унапређења положаја младих Града Пожаревца 2026 – 2028. предвиђа мере које се односе на осетљиве друштвене групе. Тако се *мером 1.4.3* предвиђа подршка програмима који доприносе унапређењу социјалне укључености младих, пре свега, кроз развој програма за унапређење социјалних компетенција и развој програма мобилности за младе из осетљивих група (младе жене, млади ОСИ, млади из руралних средина и остале рањиве групе младих).

Даље, Програмом развоја спорта Града Пожаревца 2024-2026. планирано је унапређење спорта за жене, особе за инвалидитетом и старије особе (*мера 1.3.4*), а ова мера подразумева обезбеђивање прилаза свим спортским објектима за особе са инвалидитетом (*активност 1.3.4.1*), укључивање већег броја тренера у рад са спортистима са инвалидитетом (*1.3.4.2*), као и социјалну интеграцију деце са сметњама у развоју кроз школске спортске клубове (*1.3.4.3*).

Табела 4: Циљ и мере који се односе на социјалну заштиту из Програма развоја спорта Града Пожаревца 2024-2026.

ЦИЉ	МЕРА
ПОСЕБАН ЦИЉ 1.3. Развој школског, врхунског, такмичарског спорта и спортске рекреације код свих становника града Пожаревца	Мера 1.3.4. Унапређење спорта за жене, за особе са инвалидитетом и старије особе

Коначно, локалним секторским документом у области развоја културе Града Пожаревца планирано је побољшање приступачности установама и културним садржајима особама са инвалидитетом (*мера 1.4.*), као и развој културних програма прилагођених различитим циљним групама, укључујући и осетљиве групе (*мера 4.1.*).

Табела 5: Циљеви и мере који се односе на социјалну заштиту из Плана развоја културе Града Пожаревца за период од 2026. до 2030

ЦИЉ	МЕРА
ПОСЕБАН ЦИЉ 1. Унапређење капацитета културних установа као носилаца културног живота и друштвеног дијалога	Мера 1.4. Побољшање приступачности установама и садржајима културе особама са инвалидитетом
ПОСЕБАН ЦИЉ 4. Развој културне политике и садржаја прилагођених потребама заједнице уз ангажовање свих грађана и неговање разноликости	Мера 4.1. Развој културних програма за све циљне групе уз активно учешће свих циљних група, укључујући маргинализоване грађане

Локални нормативни оквир у области социјалне заштите уређен је **Одлуком о социјалној заштити грађана Града Пожаревца** (*Службени гласник Града Пожаревца бр. 4/13, 13/13, 13/21 и 2/23*) која је усвојена 2013. године и која је до сада три пута допуњавана. Њоме су утврђена права и услуге у социјалној заштити у надлежности Града Пожаревца, услови и поступак оставривања тих права, начин њиховог финансирања и обезбеђивање средстава. Чланом 26. ове одлуке превиђено је усвајање Програма унапређења социјалне заштите, који треба да обухвати мере и активности за подстицај и развој постојећих и нових услуга социјалне заштите.

Такође, Град Пожаревца је усвојио и низ других нормативних аката, у складу са важећим законодавним оквиром, којима се за успостављене услуге социјалне заштите на локалном нивоу ближе уређују корисничке групе које имају право на њих, критеријуми за остваривање права, економска цена пружања услуга, као и критеријуми за учешће корисника у цени услуге социјалне заштите. Реч је о следећим актима:

- 1) Правилник о раду и стандардима Социо-рехабилитационог клуба за децу и младе (*Сл. гласник Града Пожаревца бр. 1/13*),
- 2) Одлука о основној и додатној подршци у образовању (*Сл. гласник Града Пожаревца бр. 10/14*),
- 3) Правилник о раду и стандардима рада Саветовалишта за брак и породицу са Центром за медијацију (*Сл. гласник Града Пожаревца бр. 7/21 и 6/25*),

- 4) Правилник о личном пратиоцу детета и ученика (*Сл. гласник Града Пожаревца бр. 7/23*),
- 5) Правилник о методологији формирања цене услуге лични пратилац детета и ученика (*Сл. гласник Града Пожаревца бр. 12/23*),
- 6) Правилник о начину и условима пружања услуге помоћ у кући за одрасла и старија лица и мерилима за утврђивање цене услуге (*Сл. гласник Града Пожаревца бр. 1/26, 5/26*).

3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА СА АНАЛИЗОМ ПРОБЛЕМА

3.1 КЉУЧНИ НАЛАЗИ ЕХ-POST АНАЛИЗЕ ПРЕТХОДНОГ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Како је већ поменуто, Град Пожаревац до сада није имао посебан плански документ који се бавио унапређењем социјалне заштите на локалном нивоу, али су одређена стратешка усмерења у овој области била предвиђена већим бројем других секторских документима, као што су: Локални акциони план за унапређење положаја особа са инвалидитетом Града Пожаревца 2021 – 2025, Локални акциони план за унапређење положаја старијих лица на територији Града Пожаревца 2021 – 2025. и Локални акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња са територије града Пожаревца за период 2021 – 2023. год. Иако је већина ових докумената предвиђала праћење, евалуацију и годишње извештавање о реализацији докумената, годишњи извештаји нису рађени, па су током израде ситуационе анализе прикупљени подаци о степену њихове остварености. Стога је *ex-post* анализа ефеката претходног планског оквира, заправо, заснована на сагледавању остварености мера и активности у области социјалне заштите из раније усвојеним планских документима, који су врло ретко садржали индикаторе.

ЛАП за социјално укључивање Рома и Ромкиња за 2021 – 2023. садржао је 7 индикатора у области социјалне заштите (три на нивоу посебног циља и четири на нивоу мера), при чему је на основу доступних података остварено пет индикатора (71,4%). У области социјалне инклузије ромске заједнице уведене су нове иновативне услуге, реализовано је 1.250 услуга психосоцијалне и правне подршке, повећан је просечан број сати социјалних услуга по кориснику на месечном нивоу и 600 грађана ромске националности је информисано о остваривању права и услуга из области социјалне заштите. Међу индикаторима и активностима које су делимично или уопште нису реализоване налазе се: повећање броја Рома старијих од 65 година који користе унапређене или нове иновативне услуге, мапирање потреба ромских породица у области социјалне заштите и спровођење активности за међугенерациску солидарност.

Када говоримо о степену реализације мера и активности из ЛАП-а за унапређење положаја особа са инвалидитетом Града Пожареваца 2021 – 2025.²⁴ од 14 планираних мера/активности шест је реализовано (42,8%), четири су делимично реализоване (28,6%), док четири активности нису реализоване (28,6%). Током реализације овог документа остварена су постигнућа на плану: 1) подстицања укључивања ОСИ у друштвене токове на локалном нивоу, 2) оснаживања организација и удружења ОСИ у заступању њихових интереса, 3) осигурања свеобухватности здравствене заштите ОСИ, 4) оснаживања ОСИ за учествовање у спортско-рекреативним и културним дешавањима, 5) испитивања могућности, капацитета и исплативости оснивања предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ. Затим, делимично је реализована припрема неопходне документације која је потребна за почетак услуге Дневни боравак за одрасле и старије ОСИ, као и обезбеђивање приступачности социјалним, здравственим и другим услугама без архитектонски и организационих баријера. Међу активностима које нису реализоване налази се: формирање базе података о ОСИ, оснаживање младих и жена ОСИ за учешће у политичком и јавном животу, подстицање послодаваца за запошљавање ОСИ, као и испитивање могућности и капацитета за формирање социјалног предузећа.

У односу на претходно анализираних документе, степен реализације ЛАП-а за унапређење положаја старијих лица 2021 – 2025. је најнижи, па је тако од 15 планираних активности седам спроведено (46,7%), седам није спроведено (46,7%) и једна активност је делимично реализована (6,6%). Међу активностима које нису реализоване налазе се: 1) отварање Дневног боравка за старија лица, 2) отварање Клуба за старија лица, 3) отварање прихватилишта за лица у кризним ситуацијама, 4) отварање социјалног предузећа и развој старих знања и вештина у домаћој радиности, 5) успостављање услуге СОС система кућне телеасистенције, 6) формирање мреже мобилних тимова волонтера, 7) неформални образовни програми који ће образовати младе о специфичностима старости, ресурсима старих лица и њиховим специфичним потребама.

3.2 ОПШТИ ПОДАЦИ О ГРАДУ

Град Пожаревац се налази у северноисточном делу Србије и представља административни, привредни и културни центар браничевског округа. Простире се на површини од 491 km² испод брда Чачалица и између три реке: Дунава, Велике Мораве и Млаве. Географски и гео-економски положај града је изузетно повољан, пре свега, захваљујући богатој сировинској бази за бављење пољопривредом и енергетиком, али и због близине аутопута Београд – Ниш, реке Дунав и мреже друмских и железничких путева који преко његове територије воде ка Бору, Мајданпеку, Неготину и Зајечару. Према степену развијености, Град Пожаревац спада у прву групу коју чини 20 једница локалне самоуправе чији је степен развијености изнад републичког просека.²⁵

²⁴ Документ није садржао индикаторе у смислу Закона о планском систему

²⁵ Извор: Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину, "Службени гласник РС", број 104 од 1. октобра 2014.

Град чине два градска насеља – Пожаревац и Костолац и још 25 сеоских насеља. Насеља су груписана у 3 велике групе: *моравска насеља* (Драговац, Живица, Брежане, Батовац и Дубравица), *пожаревачко-стишка насеља* (Ћириковац, Лучице, Пругово и Пољана, као приградска насеља и Трњане, Набрђе, Братинац, Бубушинац, Маљуревац, Брадарац, Острова, Петка, Кленовник, Дрмно, Костолац село) и *браничевска насеља* (Касидол, Баре, Берање, Кличевац и Речица). Својим географским положајем и функционалним значајем Пожаревац представља "врата источне Србије".

Последњих деценија Град Пожаревац дели крајње неповољну демографску судбину са остатком наше земље, коју карактерише депопулација узрокована негативним природним прираштајем, ниском стопом фертилитета и миграцијом становништва. Према званичним подацима Пожаревац је за три деценије (од пописа из 1991. године) изгубио скоро једну петину свог становништва (18,93%), јер је са 84.678 спао на 68.648 становника, колико је имао према попису из 2022. год. Ово је узроковало значајно старење становништа, па је просечна старост већа од републичког просека и износила је 44,3 године у 2024. год. Попис је указао и на неповољну старосну структуру становништва, према којој је тек сваки седми становник (14,18%) млађи од 15 година, а удео старијих лица преко 65 година износи 21,86%, међу којима се налази чак 2.505 лица у старосном добу преко 80 година (3,65%). Стопа природног прираштаја је у 2023. години износила -7.

Табела 4: Кретање становништва Града Пожаревца у периоду од 1991. до 2022. год.

Година	1991.	2002.	2011.	2022.
Број становника	84.678	74.902	75.334	68.648

Извор: РЗС

Званична статистика открива слабости демографске структуре града Пожаревца и када је реч о угроженим категоријама становништва, као што су особе са инвалидитетом, старачка домаћинства и ромска популација. **У 2022. години је на територији града Пожаревца било укупно 5.836 старачких домаћинстава чији су сви чланови били старији од 64 године.** Око 15% старачких домаћинстава се налази у Костолцу (842). Више од половине (58,65%) свих старачких домаћинстава чине самачка домаћинства (3.423), док 1.920 старачких домаћинстава има два члана, а у 43 старачка домаћинства живи више од три члана.²⁶

Када говоримо о особама са инвалидитетом, према подацима Републичког завода са статистику, **у Пожаревцу је 2022. године живело 6.520 ОСИ (9,5%),** међу којима је било 3.853 жена (59,1%) и 2.667 мушкараца (40,9%). Највећи број особа са инвалидитетом је старосне доби преко 65 година – 4.582 ОСИ (70,28%), а најчешће потешкоће са којима се сусрећу су: ходање или пењање уз степенице (34,53%), вид (17%), слух (16,59%), самосталност да се брину о себи (14,27%), памћење (11,15%) и

²⁶ Извор РЗС: <https://popis2022.stat.gov.rs/sr-Latn/popisni-podaci-eksel-tabele/>

комуникација (6,46%). Ово наводи на закључак да у Пожаревцу постоји значајна испреплетаност две осетљиве популационе категорије – особа са инвалидитетом и старијих лица изнад 65 година, међу којима има и велики број оних који живе у самачким домаћинствима.

У посебно осетљиву и социјално угрожену категорију становништва спада **ромска популација, која према последњем попису чини 5,89% становништва града (4.045)**. Од овог броја је 2.076 Рома (51,32%) и 1.969 Ромкиња (48,68%). Више од 2/3 ромске популације живи у градској општини Костолац (2.956), односно према статистици њен сваки четврти становник је припадник ромске националне мањине. Међутим, према незваничним проценама бројност ромске популације која живи у Пожаревцу је већа у односу на званичан попис, услед неизјашњавања о националној припадности, те се процењује да у Пожаревцу живи најмање 5.000 грађана ромске националности.

3.3 КОРИСНИЦИ/КОРИСНИЦЕ И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ПРАВА НА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ

3.3.1. СТРУКТУРА КОРИСНИКА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Број корисника на активној евиденцији ЦСР Пожаревац континуирано расте од 2015. године када је износио 6.039 корисника (8,02%), да би у 2024. години износио 9.327 корисника, што чини 13,6% популације Пожареваца. Дакле, у последњој деценији број активних корисника ЦСР Пожаревац је повећан за 54,4%. Према расположивим подацима закључује се да је тренутни удео корисника социјалне заштите у укупној популацији града Пожареваца виши у односу на просечан удео на нивоу републике Србије, који износи око 11%.

Табела 5: Тренд укупног броја корисника на активној евиденцији ЦСР према старости и полу

Корисници:	2023.			2024.			2025.		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
1. Деца (0-17 година)	1113	839	1952	1256	356	1612	901	1015	1916
2. Млади (18-25 година)	480	506	986	489	294	783	559	508	1067
3. Одрасли (26-64 година)	2123	2252	4375	1587	1988	3575	1987	2422	4409
4. Стари (65 и више)	728	933	1661	720	594	1314	757	880	1637
УКУПНО:	4444	4530	8.974	4052	3232	7.284	4204	4.825	9.029

Подаци о корисницима ЦСР Пожаревца се за последње три године, ипак, морају узети са резервом, јер се од 2022. године радило на увођењу новог информационог система СОЗИС, те су стручни радници до октобра 2023. године паралелно водили базе података и у старом програму под називом ИНТЕГРАЛ, услед чега је могло доћи да извесних преклапања у предметима. Подаци за ову анализу су прикупљени на основу упитника за сакупљање података који је достављен ЦСР Пожаревца, али су приликом обраде података уочена одступања у броју корисника у односу на годишње Извештаје о раду ЦСР Пожаревац за посматране године.

Међу корисницима права и услуга у области социјалне заштите највише је одраслих лица старијих од 25 година. Удео одраслих лица међу свим корисницима ЦСР показује тренд стабилности последње три године и креће се око 49%. Такође, удео корисника старијих од 65 година међу свим корисницима је у посматраном периоду био стабилан и кретао се око 18%, што је у 2025. години износило 1.637 корисника. Уколико посматрамо удео старијих лица од 65 година међу корисницима социјалне заштите старијих од 25 година, уочава се да их је у периоду од 2023. до 2025. години било око 27% на годишњем нивоу.

Затим, **деца старости до 17 година чине другу по величини старосну групу међу корисницима социјалне заштите у Пожаревцу.** У посматраном периоду удео деце међу свим корисницима социјалне заштите, такође, показује тенденцију стабилности и кретао се од 21,2% у 2023. години до 22,1% у 2024. год.

Анализа је показала да **удео младих (од 18 до 25 година) међу корисницима социјалне заштите у Пожаревцу у последње две године бележи пораст** и да се кретао од 10,7% (2024) до 11,8% (2025). Међу њима су посебно угрожена категорија млади који напуштају систем социјалне заштите (најчешће хранитељство), који се пре свега суочавају са егзистенцијалним потешкоћама (становање, исхрана и сл.) и ниском нивоом социјалних компетенција за укључивање на тржиште рада и локалну заједницу. Такође, у овој категорији лица се налазе и малолетни починиоци кривичних дела, као и корисници психоактивних супстанци и алкохола и сл. који се налазе у сукобу са родитељима и заједницом, због проблема у понашању. Према доступним подацима, малолетници у Пожаревцу су најчешће процесуирани због: туча, разбојништва, крађа, оштећења туђе имовине, поседовања психоактивних супстанци, али и све чешће због вршњачког насиља и антидеструктивног понашања.

Родна статистика показује да је **удео жена међу корисницима социјалне заштите у Пожаревцу** у последње три године значајно варирао и да се кретао од 44,4% у 2024. год. до 53,4% у 2025. години. У посматраном трогодишњем периоду жене су биле бројније од мушкараца као кориснице социјалне заштите током две године (2023. и 2025.), док су мушкарци били бројнији током 2024. год. Ако посматрамо родну статистику за сваку појединачну годину, уочава се да је удео жена међу корисницима социјалне заштите био већи у категорији одраслих лица у свим годинама, док је међу старијима од 65 година удео жена био већи током две године

(2023. и 2025.). У свим осталим старосним категоријама мушкарци су били бројнији корисници социјалне заштите у скоро свим посматраним годинама.

Табела 6: Корисници ЦСР Пожаревац према типу насеља и узрасту у периоду 2023 – 2024. год.

Старосне категорије корисника	2023.						2024.					
	Градско			Остало			Градско			Остало		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
Деца (0-17 год)	787	708	1495	326	131	457	792	258	1050	464	98	562
Млади (18-25 год)	383	431	814	97	75	172	298	194	492	191	100	291
Одрасли (26-64 год)	1644	1816	3460	479	436	915	115 4	1206	2360	433	782	1215
Стари (65 и више)	505	700	1205	223	233	456	554	380	934	166	214	380
			6.974			2.000			4.836			2.448

Извор: Упитник за сакупљање података за израду анализе стања, ЦСР Пожаревац

Уколико анализирамо територијану распрострањеност корисника социјалне заштите у граду Пожаревцу, уочава се **да већина корисника живи у градској средини**. Тако је у 2023. години 77,7% корисника живело у ужем градском језгру, да би се наредне године овај удео спустио на 66,4% корисника, што и даље чини око 2/3 свих корисника социјалне заштите. Међу корисницима социјалне заштите који живе у сеоским срединама највише је лица која припадају категорији одраслих и њихов удео је у порасту последње две године са 45,8% у 2023. на 49,6% у 2024. год. Такође, у посматраним годинама порастао је и удео младих из сеоских средина корисника услуга ЦСР Пожареваца са 8,6% (2023) на 11,9% (2024), док је удео старијих од 65 година смањен за 22,8% (2023) на 15,5% (2024).

Резултати мапирања потреба корисника права и услуга социјалне заштите на територији града Пожареваца су показали да су **најугроженије циљне групе које захтевају подршку локалног система социјалне заштите у Пожаревцу**: 1) деца са сметњама у развоју и инвалидитетом, поготово деца са аутизмом и комбинованим сметњама, 2) деца која живе без подршке родитеља, 3) деца изложена насиљу у породици, занемаривању или злоупотреби, као и 4) лица старија од 65 година са инвалидитетом или хроничним болестима, која живе у сиромаштву без подршке породице, често у самачким домаћинствима у руралним срединама.

Такође, мапирање је указало да су невидљива лица у стању социјалне потребе, која из неког разлога остају ван система социјалне заштите у Пожаревцу: 1) бескућници, 2) лица без личних докумената и 3) малолетници са асоцијалним понашањем.

Извор: Извештај о резултатима мапирања потреба у области социјалне заштите са идентификацијом капацитета пружалаца услуга социјалне заштите на територији града Пожареваца, јануар 2026.

3.3.1.1. Деца као корисници социјалне заштите

Како је већ поменуто, деца старости до 17 година чине другу по величини старосну групу међу корисницима социјалне заштите у граду Пожаревцу. **У 2025. години било је 1.632 корисника узраста до 17 година, од тога 901 дечак и 731 девојчица.** Од 2023. године приметан је тренд смањења броја деце међу корисницима социјалне заштите, па се њихов број у посматраном периоду смањило за 320 (16,4%). Међу овом категоријом корисника **најбројнија су деца старости од 6 до 14 година**, а њихов удео се кретао од 48,3% у 2023. год. до 49,2% у 2025. год. са значајним одступањем у 2024. год. када су деца узраста од 15-17 година била најбројнија (40,1%). Родна статистика указује да су последње три године у овој старосној категорији дечаки били бројнији од девојчица као корисници социјалне заштите, а родни диспарат је био најочитији 2024. године када су дечаки чинили 77,9% свих корисника.

Табела 7: Тренд броја деце на евиденцији ЦСР Пожаревац према узрасту и полу у периоду 2023 – 2025.

Узраст:	2023.			2024.			2025.		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
0-2 године	55	45	100	86	29	115	56	45	101
3-5 година	92	95	187	178	85	263	131	97	228
6-14 година	516	426	942	480	107	587	439	364	803
15-17 година	450	273	723	512	135	647	275	225	500
УКУПНО:	1113	839	1.952	1256	356	1.612	901	731	1.632

Извор: Евиденција ЦСР Пожаревац

Према подацима ЦСР, **највећи број деце** спада у две категорије: **1) деца са проблемима у понашању и сукобу са законом и 2) деца чије су породице примаоци НСП и других видова материјалних давања.** У последње две године значајно је порастао број деце са проблемима у понашању, са 527 (2023) на 664 (2024), што представља увећање за 26%, а међу њима су најбројнија деца узраста од 15 до 17 година. Такође, евидентан је значајан пораст деце са проблемима у понашању узраста 6 до 14 година, па је у посматраном периоду забележен скок од 67,6%. Овде је, пре свега, реч о малолетним преступницима, починиоцима кривичних дела, као и корисници психоактивних супстанци и алкохола и сл. који се налазе у сукобу са родитељима и заједницом. С друге стране, број деце прималаца НСП се смањило за око 63% и у 2024. години када је износио 207.

Трећу и четврту категорију по бројности чине деца чији се родитељи споре око вршења родитељског права и деца жртве злостављања и занемаривања. Удео деце чији се родитељи споре око вршења родитељског права се кретао од 14,8% (2023) до 18,5% (2024) свих корисника узраста до 17 година. У 2024. години је било 188 деце жртава злостављања и занемаривања, а међу њима су најбројнија деца узраста од 15 до 17 година (45,2%), односно деца узраста од 6-14 година (39,4%). Мере које ЦСР предузима у ситуацијама злостављања и занемаривања деце, односно насиља у породици су: лишење родитељског права, старатељство, затим смештај у сигурне

куће, прихватилишта, хранитељске породице, установе, промена места виђења са сродницима, контакти са Институтом за ментално здравље и другим здравственим институцијама, упућивање у Саветовалиште за брак и породицу итд.

Табела 8: Тренд броја деце на евиденцији ЦСР према корисничким групама/поступцима и узрасту

Корисничка група:	2023.					2024.				
	0-2	3-5	6-14	15-17	Укупно	0-2	3-5	6-14	15-17	Укупно
Деца под старатељством ²⁷	10	27	88	55	180	12	22	17	26	77
Деца жртве злостављања и занемаривања	8	20	89	81	198	8	21	74	85	188
Деца са неадекватним родитељским старањем	6	5	57	28	96	6	5	57	28	96
Деца са проблемима у понашању и сукобу да законом	0	1	179	347	527	0	0	300	364	664
Деца чији се родитељи споре око вршења родитељског права	32	68	199	62	361	32	35	109	62	238
Деца чије су породице корисници НСП и др. видова мат. давања	34	54	317	156	561	25	44	56	82	207
Деца ОСИ	1	18	49	21	89	1	15	49	19	84
Деца у поступцима одређивања личног имена	0	0	0	0	0	5	0	0	0	5
Деца у поступцима располагања имовином	1	2	8	6	17	1	10	14	23	48
Деца жртве трговине људима	0	0	0	2	2	0	0	0	2	2
Деца која живе и раде на улици	0	0	0	2	2	0	0	0	3	3
Деца повратници из реадмисије	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0
Остала деца	8	2	12	4	26	0	0	0	0	0
УКУПНО:	100	187	942	723	1.952	90	152	676	694	1.612

Извор: Евиденција ЦСР Пожаревац

²⁷ Сва деца под старатељством – и у породици и на смештају

Даље, следе деца са неадекватним родитељским старањем (5,9% свих корисника у 2024.), деца са инвалидитетом (5,2%) и деца под старатељством (4,8%). Највећи број деце са неадекватним родитељским старањем је узраста од 6 до 14 година (59,4%), а у истом раздобљу се налази и највећи број деце са сматњама у развоју (58,3%).

Налази анкетирања грађана, које је спроведено током мапирања потреба у области социјалне заштите на територији града Пожаревца, показали су да су **међу децом најугроженије циљне групе:** 1) деца са сметњама у развоју или инвалидитетом (81,9%), 2) деца која живе без подршке родитеља (73,6%) и 3) деца изложена насиљу у породици, занемаривању или злоупотреби (70,8%).

Такође, 50% испитаника је истакло да је подршка потребна и деци чији родитељи имају потешкоће да о њима брину (нпр. због сиромаштва, болести, насиља и других околности), односно 31,9% испитаника мисли да је подршка потребна деци која због понашања имају проблема у породици, школи или заједници. Сваки пети испитаник (20,8%) сматра да деца чији се родитељи разводе и споре око старатељства, такође, имају потребу за подршком система социјалне заштите.

Извор: Извештај о резултатима мапирања потреба у области социјалне заштите са идентификацијом капацитета пружалаца услуга социјалне заштите на територији града Пожаревца, јануар 2026.

3.3.1.2. Пунолетни корисници социјалне заштите

Пунолетни корисници чине најбројнију категорију међу корисницима права и услуга социјалне заштите у граду Пожаревцу и њихов удео је у посматраним годинама био стабилан и кретао се око 78%. Ако разматрамо посебне корисничке групе унутар пунолетних лица на евиденцији ЦРС Пожаревац уочава се да су у периоду 2023 – 2024. биле најбројније²⁸: 1) особе са друштвено неприхватљивим понашањем, 2) жртве насиља, занемарене особе или у ризику од занемаривања и 3) материјално угрожене особе.

Табела 9: Тренд пунолетних корисника на евиденцији ЦРС према корисничким групама и старости

Корисничка група:	2023.					2024.				
	Млади (18-25)	Одрасли (26-64)	Старији (65-79)	Старији (преко 80)	Укупно	Млади (18-25)	Одрасли (26-64)	Старији (65-79)	Старији (преко 80)	Укупно
Особе под старатељством	80	271	199	25	575	101	25	50	0	176
Жртве насиља, занемарене особе и у	215	984	294	0	1493	115	284	294	0	693

²⁸ Осим категорије „остали“ корисници која је посматраним годинама једна од најбројнијих и у 2024. години је био 1.581 корисник социјалне заштите у њој.

ризик од занемаривања										
Особе које се споре око вршења родитељског права	156	502	0	0	658	156	502	0	0	658
Особе са инвалидитетом	41	285	149	1	476	41	285	149	1	476
Особа са друштвено неприхватљивим понашањем	305	922	158	5	1390	305	922	158	5	1390
Особе које имају потребе за смештајем -домски или породични смештај	4	60	47	0	111	4	60	47	0	111
Материјално угрожене особе	153	915	210	5	1283	153	210	210	5	578
Жртве трговине људима	1	0	0	0	1	2	0	0	0	2
Бескућници	3	4	0	0	7	3	4	0	0	7
Остало	28	432	568	0	1028	384	530	568	99	1581
УКУПНО:	986	4375	1625	36	7022	1264	2822	1476	110	5672

Извор: Евиденција ЦСР Пожаревац

Међу пунолетним корисницима највећи број чине особе са друштвено неприхватљив понашањем, у које спадају починици насиља и лица која злоупотребљавају психоактивне супстанце, којих је у посматраним годинама било 1.390. То значи да је сваки четврти пунолетни корисник социјалне заштите у 2024. год. (24,5%) припадао овој категорији лица. Две трећине ових лица (66,3%) је старости од 26-64 године, затим следе млади узраста од 18-25 година (22%) и старији од 65 година, којих је 11,7%.

Затим по бројности следе **жртве насиља, занемарене особе или у ризику од занемаривања**, којих је у посматраном раздобљу било 21,3% (1493 лица) од укупног броја корисника у 2023. и 12,2% (693 лица) у 2024. години. У овој категорији има 294 лица старијих од 65 година, док је број одраслих значајно смањен (са 984 у 2023. на 284 у 2024.), као и број младих (-46,5%). Ове бројке не указују на новоевидентиране кориснике у свакој анализираној години, већ се корисници „преливају“ из године у годину због дужине њиховог праћења од стране стручних радника ЦСР. У претходном периоду ЦСР Пожаревац је испунио све законом предвиђене обавезе и овим пословима се придаје адекватна пажња у складу са хитношћу поступања. Више пута до сада је на националном нивоу рад пожаревачког локалног тима презентован као пример добре праксе, али је чињеница да квалитетно обављање ових послова захтева изузетан напор стручних радника, којих тренутно нема довољно у ЦСР. Такође, према званичним подацима Град Пожаревац је више година уназад локална самоуправа са највећим бројем пријава за насиље у породици по глави становника у Србији, што

говори о високом поверењу грађана у институције и ефикасно деловање у оваквим ситуацијама.

Трећу по бројности корисничку групу међу пунолетним лицима чине **материјално угрожене особе**, чији је број значајно смањен са 1.283 корисника (2023) на 578 (2024), што предствља умањене од скоро 55%. Претпоставља се да је овоме допринело коришћење информационог система Социјална карта, чији је циљ био смањење злоупотреба у коришћењу права на новчану социјалну помоћ. Међутим, приметно је да је остао исти број материјално угрожених младих (26,5% корисника у 2024.) и старијих лица од 65 година (37,2%), односно да се смањење пре свега односи на радно способно становништво старости до 25 до 64 године (-77%).

Четврту категорију по бројности међу пунолетним лицима чине **особе које се споре око родитељског права** (11,6%) и њихов број је периоду 2023 – 2024. био константан – 658 лица.

Особе са инвалидитетом чине пету по величини категорију пунолетних корисника социјалне заштите и њихов број је у посматраним годинама износио 476, што представља 8,4% свих пунолетних корисника у 2024. год. Међу њима је највише лица са интелектуалним потешкоћама, а као најчешћи видови заштите ове категорије корисника се примњује старатељство, право на негу и помоћ другог лица и смештај у установу социјалне заштите. У Пожаревцу је евидентирана 41 млада особа са инвалидитетом старости од 18 до 25 година, односно 150 ОСИ старијих од 65 година. Највећи број пунолетних ОСИ који су корисници социјалне заштите налази се у старосном добу од 26 до 64 године (око 60%).

Најрањивију категорију међу пунолетним корисницима социјалне заштите чине корисници под старатељством, тј. пунолетни штићеници који због душевне болести, интелектуалних потешкоћа или здравственог стања нису у стању да се сами о себи брину. Њих је у Пожаревцу у 2024. години било 176, односно 3,1% свих пунолетних корисника социјалне заштите.

Међу пунолетним корисницима социјалне заштите налази се **111 особа које имају потребу за смештајем (домски или породични)**, а међу њима су најбројнија лица старости од 26 до 64 године (54%) и старији од 65 година (42,3%). Последњих година је у значајном порасту број захтева ка ЦСР за домским смештајем остарелих лица о којима сродници из различитих разлога нису у стању да брину, при чему је смештај у државне домове значајно отежан услед великих листа чекања. У 2024. год. је било 47 остарелих лица којима је потребан домски смештај, док је према проценама ЦСР број остарелих лица у потреби знатно већи (до 10 пута). Ови проблеми додатно актуелизују потребу за отварањем дневног боравка за старе, посебно за лица са деменцијом, као и успостављање прихватишта или прихватне станице за одрасла и стара лица, јер многи од њих до чекања на пријем у дом користе услуге палијативне неге у болници.

У анализираном периоду међу пунолетним корисницима социјалне заштите нашло се и **7 бескућника и 3 жртве трговине људима.**

Налази анкетирања грађана, које је спроведено током мапирања потреба у области социјалне заштите на територији града Пожареваца, показали су да су **међу одраслима старости од 30 до 64 године најугроженије циљне групе:** 1) особе са инвалидитетом (73,6%) и 2) лица која живе у сиромаштву (54,2%). Затим, следе жене жртве насиља у породици и партнерским односима (48,6%), особе које болују од хроничних болести и којима је потребна дугорочна нега (45,8%), лица без адекватног стана и у ризику од бескућништва (33,3%), као и самохрани родитељи (27,8%).

Међу лицима старијим од 65 година, према мишљењу грађана, најугроженије су: 1) старије особе са инвалидитетом којима је потребна свакодневна помоћ (76,4%), 2) старије особе које живе у самачким домаћинствима без туђе подршке (56,9%), као и 3) старије особе које живе у сиромаштву (55,6%). Међу угроженим групама ове старосне доби, за које се изјаснило по 48,6% испитаника, нашли су се старији који живе у руралним срединама са ограниченим приступом здравственим и социјалним услугама, као и оболели од деменције и Алцхајмерове болести, који зависе од туђе помоћи.

Извор: Извештај о резултатима мапирања потреба у области социјалне заштите са идентификацијом капацитета пружалаца услуга социјалне заштите на територији града Пожареваца, јануар 2026.

3.3.1.3. Особе са инвалидитетом

Особе са инвалидитетом спадају у најсиромашније и најмаргинализоване друштвене групе у нашој земљи. Надлежности за задовољавање потреба ове циљне групе су подељене између републике (смештај у установу, школовање, туђа нега и помоћ итд.) и локалне самоуправе (дневне услуге у заједници), које спроводи ЦСР Пожаревац и локална удружења која заступају интересе особа са инвалидитетом. У Пожаревцу је у 2024. години било 565 особа са инвалидитетом, односно 7,8% свих корисника социјалне заштите. Међу овом корисничком групом **најзаступљенија су лица са интелектуалним (32,2%) и телесним инвалидитетом (24,2%), као и особе са менталним обољењима (20,5%).**

Интелектуални инвалидитет има 182 особе, међу којима је највише одраслих узраста од 26 до 64 год. (127), док је телесни инвалидитет највише заступљен код лица старијих од 65 година (58). Ментално оболелих у 2024. год. је било 116 лица, међу њима је 70 лица старости од 26 до 64 година, 42 лица су старија од 65 година, а остало су деца и млади (4).

Табела 10: Број ОСИ према врсти инвалидитета и старости у Граду Пожаревцу

Врста инвалидитета:	2024.				Укупно
	Деца (0-17)	Млади (18-25)	Одрасли (26-64)	Старији (65+)	
Телесни инвалидитет	27	4	48	58	137
Интелектуални инвалидитет	22	15	127	18	182
Сензорни инвалидитет	8	5	23	27	63
Первазивни развојни поремећаји ²⁹	18	0	1	0	19
Вишеструки инвалидитет	11	16	16	5	48
Ментална обољења	3	1	70	42	116
УКУПНО:	89	41	285	150	565

Извор: Евиденција ЦСР Пожаревац

Према расположивим подацима, међу децом узраста до 17 година је најзаступљенији телесни инвалидитет (30,3%), односно интелектуалне сметње има свако четврто дете (24,7%). Међу младима узраста од 18 до 25 год. најбројнија су лица са вишеструким инвалидитет (39%) и интелектуалним потешкоћама (36,6%).

Сензорни инвалидитет имају 63 особе, претежно у одраслом и старијем добу (79,4%), а знатно ређе деца (12,7%) и млади (7,9%). С друге стране, вишеструки инвалидитет је подједнако заступљен међу младим и одраслим корисницима социјалне заштите, по 16 лица у обе старосне категорије, док је код деце идентификован у 11 случајева. Такође, 18 деце има неки од первазивних развојних поремећаја, у које између осталог спада и аутизам.

Код заштите ове категорије лица, ЦСР Пожаревац као адекватни облик заштите примењује продужење родитељског права или организовање старатељске заштите, као и њихов смештај у адекватне установе. Такође се примењује и збрињавање у отвореној заштити и упућивање у установу социјалне заштите уз процену о потреби коришћења стратељске заштите. Проблем у заштити ових лица представља велики број установа за њихов смештај (19) на територији читаве Србије, те је обилазак корисника у установама, као и комуникација са стручним службама ових установа умногоме отежана и редукована. Посебан изазов представља адекватна институционална заштита лица са менталним и интелектуалним инвалидитетом, јер у постојећим установама нема довољно капацитета за смештај, а самостално функционисање ових лица у отвореној заштити је често немогуће.³⁰

Град Пожаревац је са циљем лакшег остваривања права ОСИ финансирао изградњу прилаза за колица пешачким прелазима, као и постављање рампи за прилаз следећим

²⁹ Аутизам, Ретов синдром, Аспергеров синдром и други развојни поремећаји

³⁰ Извештај о раду ЦСР Пожаревац за 2024. годину

објектима: Пошта, Дом здравља, Општа болница – зграда неурологије и Центар за дневни боравак деце и омладине ометене у развоју.

У Пожаревцу је регистровано осам организација цивилног друштва које заступају интересе и раде на унапређењу полажаја особа са инвалидитетом, међу којима су: Међуопштинска организација савеза слепих и слабовидих, Међуопштинско удружење глувих и наглувих, Друштво за церебралну и дечију парализу, Друштво за помоћ недовољно развијеним и аутистичним лицима, Савез инвалида рада, Међуопштинско удружење цивилних инвалида рата, Удружење за неговање здравих стилова живота „Веритас“, Међуопштинско удружење за помоћ особама оболелим од Л-Даун синдрома „8. Дан“.

3.3.2. ФИНАНСИРАЊЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ

Законом о буџетском систему³¹ прописан је програмски модел буџета, као ефикасан механизам управљања јавним финансијама, у којем се финансирање социјалне заштите налази у оквиру Програма 11 – Социјална и дечија заштита и његова је сврха обезбеђивање свеобухватне социјалне заштите и помоћи најугроженијем становништву локалне самоуправе. Издвајања за социјалну заштиту у буџету града Пожаревца у оквиру Програма 11, евидентирана су у посебном делу буџета, у разделу Градске управе (раздео 5) у складу са прописаним системом јединствене буџетске класификације према Правилнику о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.³²

Средства за остваривање права и услуга предвиђених Одлуком о социјалној заштити грађана града Пожаревца се обезбеђују из буџета града. Издвајања за финансирање програма социјалне заштите у претходне три године кретала су се у износу од 202 милиона динара у 2022. години, 243 милиона у 2023. години и 236, 5 милиона динара у 2024. години. **У односу на укупан буџет Града Пожаревца ови износи исказани у процентима износе 4,96% буџета у 2022. години, 5,4% буџета у 2023. и 4,98% буџета у 2024. години за Програм 11 – Социјална и дечија заштита, што у просеку износи 5,11% буџета.**

У посматраном трогодишњем периоду, у номиналном износу за социјалну заштиту је највише издвојено у 2023. години и то 243 милиона динара, односно 5,40% у односу на укупан реализовани буџет. Тада је остварен највећи номинални скок у издвојеним средствима за Програм 11 у посматраним годинама, када су издвајања увећана за 20,51% у односу на 2022. годину, што је више и од номиналног повећања укупног буџета града Пожаревца у 2023. години, који је у односу на 2022. годину износио

³¹ „Сл. гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - ispr., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 118/2021 - др. закон и 92/2023)

³² „Сл. гласник РС“, бр. 16/2016, 49/2016, 107/2016, 46/2017, 114/2017, 20/2018, 36/2018, 93/2018, 104/2018, 14/2019, 33/2019, 68/2019, 84/2019, 151/2020, 19/2021, 66/2021, 130/2021, 144/2022, 26/2023, 83/2023 и 118/2023

10,64%. Знатно увећање у издвојеним средствима у овој години се односи на материјална давања за децу и породицу 37% (ПА 0902-0019 – Подршка деци и породици са децом) и давања за услуге социјалне заштите, односно услугу „Лични пратилац детета“ 34,44%.

Ниво извршења планираних средстава у оквиру Програма 11 – Социјална и дечија заштита је на крају сваке од посматраних година висок, са најнижим процентом 82,6% за саветодавно терапијске и социо-едукативне услуге у 2022. години, у оквиру којих се налази и услуга лични пратилац детета, што значи да град Пожаревац доста прецизно планира средства за ове намене.

У наставку су детаљније анализирани структура и тенденције у вези са расходима који се односе на финансирање социјалне заштите у граду Пожаревцу.

Градска управа града Пожаревца реализује 5 услуга социјалне заштите које самостално финансира средствима из буџета. Једна услуга је поверена Центру за социјални рад града Пожаревца и то је Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју, док остале услуге спроводе лиценцирани пружаоци услуга одабрани на тендеру: Лични пратилац детета и ученика, Помоћ и нега у кући - за стара лица и особе са инвалидитетом, Социо-рехабилитациони клуб за децу и младе са проблемима у понашању и Саветовалиште за брак и породицу са центром за медијацију.

Табела 11 – Извршени расходи из локалног буџета за Програм 11 – Социјална и дечија заштита за период 2022 – 2024.

Шифре прог. активности	Назив програмских активности	Година		
		2022.	2023.	2024.
0001	Једнократне помоћи и други облици помоћи	35.986.016.71	42.498.221.82	54.062.874.96
0005	Обављање делатности установа социјалне заштите	19.661.325.74	22.606.172.35	21.772.302.99
0016 (0003)	Дневне услуге у заједници	28.001.380.80	31.092.125.62	36.142.550.64
0017 (0004)	Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге	11.455.690.90	14.045.831.41	16.400.494.10
0018 (0005)	Подршка реализацији програма Црвеног крста	16.560.298.09	22.629.343.17	23.357.860.32
0019 (0006)	Подршка деци и породици са децом	40.802.430.00	55.898.450.00	23.590.880.00

0020 (0007)	Подршка рађању и родитељству	8.529.144.63	2.929.760.47	3.473.227.17
0021 (0008)	Подршка особама са инвалидитетом	40.867.624.46	51.583.894.26	57.744.963.68
РЕАЛИЗОВАНО:		201.863.911,33	243.283.799,1	236.545.153,86

На основу извештаја о извршењу одлука о буџету за 2022, 2023. и 2024. годину, у делу који се односи на социјалну заштиту, **највише средстава за услуге социјалне заштите је издвојено у 2024. години 92 милиона динара, што је представљало 39% у односу на укупна издвајања за социјалну заштиту, односно 1,94% укупног буџета града Пожареваца.** Износ номиналних средстава за услуге социјалне заштите расте у свим посматраним годинама и износи 62,4 милиона у 2022. години, 79,2 у 2023. години и, као што је већ наведено, 92 милиона у 2024. години. Највећи пораст издвајања средстава за услуге се бележи у 2023. години и износи 27% више него у 2022. години. Са номиналним растом издвајања средстава расте и процентуално учешће средстава за услуге социјалне заштите у укупним издвојеним средствима за социјалну заштиту, који у 2022. години износи 30,9% буџета за социјалну заштиту, у 2023. години 48,3% и, као што је већ поменуто, 39% буџета за социјалну заштиту у 2024. години.

Град Пожаревац не користи наменске трансфере у финансирању услуга социјалне заштите, јер се налази у првој групи локалних самоуправа према степену развијености.

Услуга Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју је у буџету града евидентирана је у оквиру Програмске активности „Дневне услуге у заједници“, под шифром 0902-0016. За ову услугу град Пожаревац издваја значајна средства за функционисање установе. У 2021. години из буџета је издвојено 19 милиона за функционисање Дневног боравка, у 2022. години 22 милиона и у 2023. години 27 милиона динара, када се бележи и највећи номинални скок издвојених средстава од 22% у односу на 2023. годину. У просеку, средства намењена за ову услугу чине 10% укупних средстава издвојених за Програм 11 – Социјална и дечија заштита.

Услугу Помоћ и нега у кући - за стара лица и особе са инвалидитетом пружа лиценцирани пружалац услуге изабран на тендеру. Ова услуга, је у претходним годинама евидентирана у буџету у оквиру **Програмске активности 0902-0017** Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге, а од 2026. године у оквиру **Програмске активности „Дневне услуге у заједници“, под шифром 0902-0016 где и припада.** У 2021. години за услугу „Помоћ у кући“ је издвојено 9,2 милиона динара, у 2022. години, 11,6 милиона, а у 2024. години 13,5 милиона динара. Номинални раст издвојених средстава за ову услугу је приближан за сваку посматрану годину и износи нешто мало изнад 2 милиона динара годишње, али то је процентуално мање у свакој наредној години имајући у виду раст издвојених средстава за услуге социјалне

заштите у буџету Града. Ова услуга, према томе, бележи спорији раст у смислу издвајања буџетских средстава за њену реализацију. У просеку, средства намењена за ову услугу чине 5% укупних средстава издвојених за Програм 11 – Социјална и дечија заштита.

Услугу Лични пратилац детета и ученика, такође, пружа лиценцирани пружалац услуге изабран на тендеру. Ова услуга је у претходним годинама евидентирана у буџету у оквиру **Програмске активности 0902-0021 Подршка особама са инвалидитетом**, а од 2026. године у оквиру **Програмске активности „Дневне услуге у заједници“**, под шифром **0902-0016** где и припада. Ово је услуга која бележи највећи раст у издвајању средстава за реализацију у све три посматране године, а и касније у 2025. години. Тако средства за ову услугу бележе раст од 34,54% у 2023. у односу на 2022. годину. У 2024. износ расте за 13,3% у односу на 2023. годину (и 24,3% у 2025. години у односу на 2024.). У номиналном износу у 2022. години за ову услугу је издвојено 31,9 милиона динара, у 2023. години 42,9 милиона и у 2024. години 48,6 милиона динара, што ову услугу чини најзаступљенијом од свих услуга у укупним средствима буџета за Програм 11 – Социјална и дечија заштита са просечним издвајањем од 18% у посматраним годинама.

Услуге Саветовалишта за брак и породицу и Социо-рехабилитационог клуба за децу и младе са проблемима у понашању се евидентирају у буџету у оквиру Програмске активности **0902-0017 Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге**. Спроводи их пружалац услуга изабран на тендеру. Ове услуге се финансирају у приближним износима у свим посматраним годинама, тако је за услугу Саветовалишта за брак и породицу у 2021. години издвојено 1,6 милиона динара, у 2023. год. 1,4 милиона и у 2024. години 1,7 милиона динара. За услугу **Социо-рехабилитационог клуба за децу и младе са проблемима у понашању** у 2022. години је издвојено 586 хиљада динара, у 2023. години милион динара и у 2024. години 1,25 милиона динара. Издвајања за ове две услуге у Програму 11 – Социјална и дечија заштита не прелазе 1,25% у свим посматраним годинама.

У структури расхода у Програму 11 – Социјална и дечија заштита расходи за мере материјалне подршке су доминантни. У 2022. години за мере материјалне подршке је утрошено 139,5 милиона динара (69%), у 2023. години 164 милиона (52%) и у 2024. години 144,4 милиона динара (61%). У 2023. години када је издвојено највише средстава за мере материјалне подршке, удео ових издатака у укупном буџету је износио 3,63%. Износи средстава за материјалну подршку по категоријама, односно програмским активностима и годинама варирају услед различитог броја корисника материјалне подршке (нпр. право на субвенционисање вантелесне оплодње, право на једнократну новчану помоћ, право на лечење деце од обољења и сл.).

У мере материјалне подршке грађанима спадају средства за **једнократне новчане помоћи** најугроженијем становништву, која се трансферишу Центру за социјални рад у циљу исплате корисницима у стању социјалне потребе, а у складу са Одлуком о

социјалној заштити грађана града Пожареваца од 19.4.2013. године и на основу анализе Центра за социјални рад. Износи средстава за ову врсту материјалне подршке су приближни у свим посматраним годинама, док је највише средстава издвојено у 2024. години у износу од 18,3 милиона динара. Такође, Град Пожаревац планира издатке за субвенционисање цене комуналних услуга за поједине категорије становника у складу са Одлуком о утврђивању категорија корисника који плаћају субвенционисану цену комуналних услуга на територији града Пожареваца из 2024. године, која чине око 50% издвајања за једнократне новчане помоћи, а која се у буџету Града заједно са средствима која се трансферишу Центру за социјални рад, евидентирају у оквиру Програмске активности 0902-0001 Једнократне и други облици помоћи. У складу са Одлуком, субвенционису се услуге водовода, канализације и изношења смећа, У оквиру исте програмске активности финансирају се и стипендије за студенте, тако да финансијски издаци у виду материјалне подршке за грађане у оквиру ове програмске активности у просеку износе 29,4% укупног буџета за Програм 11 – Социјална и дечија заштита.

У оквиру мера материјалне подршке финансира се и **помоћ угроженом становништву кроз право на Народну кухињу**, издвајањем за Црвени крст која у просеку износе 9,1% укупног буџета за Програм 11 – Социјална и дечија заштита. Износи номиналних издвајања за ову активност су за све посматране године приближни. У 2024. години Град Пожаревац је за ове намене издвојио 23.3 милиона динара.

Финансирање Центра за социјални Града Пожареваца – Средства која град Пожаревац трансферише Центру за социјални рад, налазе се у буџету у оквиру Програмске активности 0902-0005 - Обављање делатности установа социјалне заштите. Ова средства су намењена за финансирање бруто плата 8 радника у Центру за социјални рад, као и за материјалне трошкове. У последње две године за ове намене се издваја у просеку 21,3 милиона динара, што просечно износи 9,4% укупних средстава намењених за социјалну заштиту.

Остала издвајања у оквиру Програма 11 – Социјална и дечија заштита у буџету града Пожареваца, односе се на **Програмску активност 0902-0019 – Подршка деци и породици са децом**, која обухвата једнократно издвајање из градског буџета за новорођену децу, пакетиће за новорођену децу, као проширено право финансијске подршке породици са децом, за лечење деце од обољења, стања или повреда које се не могу успешно лечити у Републици Србији. За ове намене издвојено је чак 56 милиона динара у 2023. години, што је представљало 23% укупног буџета за Програм социјалне и дечије заштите, али након тога износ средстава за ове активности бележи тренд смањења и у 2024. години износи 10,24% буџета за социјалну заштиту. Сличан је износ средстава за ове намене и у буџетима за 2025. и 2026. годину. У оквиру Програмске активности **0902-0020 – Подршка рађању и родитељству** град Пожаревац подржава популациону меру финансирајући процес вештачки потпомогнуте оплодње за парове који не могу да остваре потомство, у износу од 3.5 милиона динара у 2025. години.

Град Пожаревац сваке године објављује позив и финансира предлоге пројеката непрофитних удружења и организација из области социјалне заштите, хуманитарних програма и удружења који се баве старим лицима, као и програме/пројекте које реализују удружења, а који су од јавног интереса за град Пожаревац. Ове активности су евидентирани у оквиру две програмске активности у зависности од циљне групе и врсте пројеката који се финансирају: у оквиру Програмске активности „Дневне услуге у заједници“, под шифром 0902-0016 и Програмске активности „Подршка особама са инвалидитетом“, под шифром 0902-0017 Подршка особама са инвалидитетом. За ове намене се сваке године потроши близу 19 милиона динара.

Са приказаним издацима у овом сегменту документа, Град Пожаревац спада у ред локалних самоуправа које су изнад просека у Србији, како по износу средстава из градског буџета која се издвајају за услуге социјалне заштите, који износи 909 динара по глави становника, тако и по издвајањима за Програм социјалне заштите у укупном буџету са просеком од 5,1% на годишњем нивоу.

3.3.3. УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ

Одлуком о социјалној заштити грађана Града Пожаревца предвиђено је успостављање следећих услуга социјалне заштите: 1) помоћ у кући за одрасла и старија лица, 2) лични пратилац детета и ученика, 3) дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју, 4) Социо-рехабилитациони клуб за децу и младе, 5) Саветовалиште за брак и породицу са Центром за медијацију, 6) социјално становање у заштићеним условима, 7) клуб за одрасла и старија лица и 8) привремени смештај у прихватилиште и прихватну станицу. Од наведених услуга три нису успостављене: социјално становање у заштићеним условима, клуб за одрасла и старија лица и привремени смештај у прихватилиште и прихватну станицу.

Табела 12: Нормативни оквир и доступност услуга социјалне заштите у Пожаревцу у 2025. години

	Предвиђена одлуком о СЗ	Успостављена у складу са Одлуком о СЗ	Одлука о критеријумима и мерилима за пружање услуге	Одлука о учешћу корисника у трошковима услуге	Одлука о методологији цене услуге
1. Помоћ у кући за одрасла и старија лица	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА
2. Лични пратилац детета и ученика	ДА	ДА	ДА	НЕ	ДА
3. Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА
4. Социо-рехабилитациони клуб за децу и младе	ДА	ДА	ДА	НЕ	ДА

5. Саветовалиште за брак и породицу са Центром за медијацију	ДА	ДА	ДА	НЕ	ДА
6. Социјално становање у заштићеним условима	ДА	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
7. Клуб за одрасла и старија лица	ДА	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
8. Привремени смештај у прихватилиште и прихватну станицу	ДА	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

Извор: Упитник за сакупљање података за израду анализе стања

За већину успостављених услуга је заокружен локални нормативни оквир којим су ближе дефинисани критеријуми и мерила за пружање услуга, методологија за обрачун цене услуге и учешће корисника у плаћању услуге. Партиципација корисника у цени услуге је уведена за две услуге: помоћ у кући и дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју.

❖ Помоћ у кући за одрасла и старија лица

Помоћ и нега у кући за старије и одрасле особе са инвалидитетом је лиценцирана дневна услуга³³ у заједници коју пружа Црвени крст Пожаревац, а чија је сврха подршка у задовољавању свакодневних животних потреба корисника, како би се унапредио и одржао квалитет живота ових лица и спречио или одложио њихов смештај у институције. Помоћ у кући се пружа у случајевима када је породична подршка недовољна или није расположива, а у складу са идентификованим индивидуалним потребама одраслих и старијих лица која услед немоћи или смањених функционалних способности изазваних инвалидитетом или болешћу нису способна да независно живе без свакодневне или редовне подршке. Упутни орган који издаје упуте и решења о праву на услугу је ЦСР Пожаревац.

Табела 13: Тренд кретања корисника услуга социјалне заштите које пружа Црвени крст Пожаревац

Назив услуге	2023.			2024.			2025.		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
1.Помоћ у кући за стара лица и ОСИ	15	63	78	12	62	74	9	65	74
2.Народна кухиња	287	463	750	352	398	750	363	387	750

Извор: Упитник за идентификацију ресурса пружалаца услуга социјалне заштите у Пожаревцу

³³ Број лиценце: 022-00-0231/2021-19 која важи од 30.01.2023. до 30.01.2029. год.

На пружању услуге је ангажован један стручни радник са 100% радним временом и 11 геронтодомаћица. У последње три године број корисника је смањен са 78 (2023) на 74 корисника у 2024. и 2025. год. и не постоји листа чекања. Жене су у посматраном периоду чиниле преко 80% свих корисника услуге помоћ у кући. Услуга се пружа два пута недељно по два сата и преваходно је доступна у ужем градском језгру у коме живи 87,8% свих корисника услуге. Свега 9 корисника (12,2%) живи у сеоској средини. Интерна евалуација квалитета пружања услуге помоћ у кући врши се једном годишње попуњавањем анкетног упитника од стране корисника. **Према налазима интерне евалуације из маја 2025. године, више од две трећине корисника (68,9%) је изјавило да би тешко функционисало без услуге помоћ у кући, што указује на неопходност и велику важност саме услуге,** а нешто мало више од половине корисника (51,4%) је задовољно тренутним квалитетом услуге и не би ништа мењало. Међу корисницима који желе додатно прилагођавање и унапређење услуге највише је оних који предлажу повећање броја посета на недељном нивоу (24,3%) и увођење нових услуга (13,5%). Велика већина корисника је задовољна радом геронтодомаћица (95,9%), док свега троје корисника истиче потребу за њиховом заменом.

На фокус групама које су одржане у процесу мапирања потреба у области социјалне заштите на територији града Пожареваца, истакнута је **неопходност ширења услуге помоћ у кући на нове кориснике,** пре свега, у сеоским срединама, при чему многи од њих нису ни информисани о самој услузи. Даље, постојећи корисници захтевају више посета и већи број радних сати током седмице, али је то тренутно немогуће са постојећим бројем геронтодомаћица (11), јер су корисници расути на широј територији града због чега се губи доста времена у путовању до њих. Унапређење квалитета ове услуге директно зависи од повећања броја геронтодомаћица за шта је потребно обезбедити новац из локалног буџета.

Према мишљењу стручних радника ЦСР Пожаревац, **садржај услуге је потребно проширити медицинском негом корисника,** јер то може омогућити безбедно збрињавање старијих под медицинским надзором у породичном окружењу и умањити страх сродника због нестручног поступања, уз добијање адекватних савета у вези са природом болести и специфичностима сваког појединачног случаја.³⁴

Извор: Извештај о резултатима мапирања потреба у области социјалне заштите са идентификацијом капацитета пружалаца услуга социјалне заштите на територији града Пожареваца, јануар 2026.

❖ Народна кухиња

Право на коришћење Народне кухиње је вид материјалне подршке који је обезбеђен из буџета локалне самоуправе, а услугу пружа Црвени крст Пожаревац. Народна кухиња је установљена као посебан облик подршке у циљу социјалне заштите и социјалне сигурности најугроженијих грађана и подразумева право на

³⁴ Извештај о раду ЦСР Пожаревац за 2024. годину

један бесплатан топли оброк дневно, шест дана у седмици. За грађане из сеоских средина, који су корисници бесплатног obroка, дистрибуирају се посебно припремљени ланч пакети.

У периоду од 2023. до 2025. године право на бесплатан оброк је користило 750 корисника, а заступљеност жена међу корисницима је већа од мушкараца и њихов удео се кретао од 51,6% у 2023. год. до 61,7% у 2025. години. За ову услугу не постоји листа чекања. Храна се дистрибуира на по два пункта у Пожаревцу и Костолцу, а за кориснике се повремено деле и пакети са намирницама.

ЦСР Пожаревац је упутни орган који издаје упуте и решења за коришћење народне кухиње за најугроженије грађане са територије града Пожаревца и градске општине Костолац, те континуирано спроводи ревизију овог права.

❖ Лични пратилац детета и ученика

Лични пратилац је доступан детету са инвалидитетом, односно са сметњама у развоју коме је потребна подршка за задовољавање основних потреба у свакодневном животу у области кретања, одржавања личне хигијене, храњења, облачења и комуникације са другима, под условом да је укључено у васпитно-образовну установу, односно школу до краја редовног школовања, укључујући завршетак средње школе. Сврха ангажовања личног пратиоца је пружање детету одговарајуће индивидуалне практичне подршке ради укључивања у редовно школовање и активности у заједници, а ради успостављања што већег нивоа самосталности.

У Пожаревцу је успостављена лиценцирана услуга³⁵ коју пружа Удружење за неговање здравих стилова живота „Веритас“, на чијој реализацији су ангажована три стручна сарадника – дефектолог (30% радног времена), логопед (30%), психолог (100%) и 59 личних пратилаца (56 жена и 3 мушкарца). Упутни орган за коришћење ове услуге је ЦСР Пожаревац. Број корисника услуге лични пратилац детета и ученика константно расте, па је у 2022. години ову услугу користило 51 дете, да би њихов број у 2025. порастао на 65 (43 дечака и 22 девојчице). Подаци указују да 2/3 корисника чине дечаки, док је девојчица скоро дупло мање. На листи чекања се тренутно налази 11 деце. Међу корисницима услуге је највише деце из урбаног дела града (95,4%), док само 3 корисника живе у сеоској средини.

Табела 14: Тренд кретања корисника услуга лични пратилац и дневни боравак у периоду од 2023 – 2025.

Назив услуге	2023.			2024.			2025.		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
1. Лични пратилац детета и ученика	37	19	59	43	22	65	43	22	65

³⁵ Бр. лиценце 698 која важи до 29.11.2026.

2. Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју	24	5	29	23	5	28	23	7	30
---	----	---	----	----	---	----	----	---	----

Извор: Упитник за идентификацију ресурса пружалаца услуга социјалне заштите у Пожаревцу

Удружење „Веритас“ спроводи једном годишње обавезну интерну евалуацију квалитета пружања услуге лични пратилац детета и то дистрибуцијом упитника родитељима / старатељима деце, односно достављањем упитника образовним установама у којима се услуга спроводи. Из извештаја о евалуацији услуге у 2024. години закључује се **да су сви законски заступници корисника услуге били задовољни начином рада са корисницима, као и сарадњом и комуникацијом са стручним тимом удружења, што потврђује висок ниво квалитета ове услуге.** Даље, велика већина родитеља / старатеља деце (93,4%) истиче да су приметне позитивне промене код деце током ангажовања личних пратилаца, пре свега, у смислу боље комуникације и социјализације деце, напретка у школи, веће мотивисаности и самосталности у обављању школских активности, али и боља емотивна самоконтрола и смањење „испада“. Све ово указује на изузетно велику важност ове услуге за њене кориснике и потребу за њеном одрживошћу. Међу сугестијама за унапређење услуге, испитаници су навели продужетак пружања услуге током школског распуста и ван школских активности, као и повећање плата за личне пратиоце.

На фокус групама које су одржане у процесу мапирања потреба у области социјалне заштите на територији града Пожаревца, **као највећи изазов је истакнута постојећа листа чекања за услугу лични пратилац** на којој се тренутно налази 11 деце, као и недостатак финансијских средстава да сва деца која имају право на услугу то и остваре. Указано је да се број деце којима је услуга потребна нагло повећао у последње три године и да би градска управа требало ефикасније да планира расходе за ову услугу са предикцијом будућих корисника (у овом моменту то износи 80), а не ослањајући се на податке о постојећим корисницима. Затим, ниске накнаде за рад личних пратилаца утичу на њихову честу флукуацију, па они на тој позицији остају до проналаска боље плаћеног посла, што често оперативно отежава спровођење саме услуге. Постоји и проблем са обезбеђивањем превоза за младе особе са инвалидитетом које након завршетка специјалне основне школе треба да упишу специјалну средњу школу у Београду, а за њих тренутно није обезбеђен организован превоз. Такође, предложено је да је потребно креирати додатне програме подршке родитељима током школског распуста, као што су радионице, кампови и дневни боравак, јер већина родитеља ради и нема коме да остави децу на чување.

Извор: Извештај о резултатима мапирања потреба у области социјалне заштите са идентификацијом капацитета пружалаца услуга социјалне заштите на територији града Пожаревца, јануар 2026.

❖ Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју

Центар за дневни боравак деце и младих са сметњама у развоју је посебна организациона јединица Центра за социјални рад у Пожаревцу, који од 2018. год. пружа лиценцирану услугу за децу, младе и одрасле са телесним инвалидитетом и интелектуалним потешкоћама.³⁶ Делатност боравка се обавља у објекту који се налази у улици Моше Пијаде бб у оквиру комплекса зграда Старе касарне 9. пука. Локација је у близини градског језгра (око 1,2 км од центра града), а са друге стране довољно је издвојена од главног пута (Пожаревац – Петровац на Млави) тако да саобраћајни промет не омета реализацију дневног садржаја и безбедност корисника.

- Услуга дневног боравака деце и омладине са сметњама у развоју доступна је:
- ⇒ деци и младима са сметњама у развоју (телесне, интелектуалне, менталне, сензорне, говорно-језичке, вишеструке ометености) узраста од 5-26 година живота, који имају пребивалиште на територији Града Пожаревца и којима је потребна и довољна подршка I, II, III и IV степена.
 - ⇒ одраслима са телесним инвалидитетом, односно интелектуалним тешкоћама, који имају потребу за дневном негом и надзором, подршком у одржавању и развијању потенцијала, који имају пребивалиште на територији Града Пожаревца и којима је потребна и довољна подршка I, II, III и IV степена.

Капацитет дневног боравка је 30 корисника, а у периоду од 2023. до 2025. год. тај број је варирао од 28 (2024) до 30 корисника у 2025. години, међу којима је било 76,7% мушкараца и 23,3% жена. Анализа је показала да су у 2024. години корисници дневног боравка били старости од 7 до 39 година, те да је реч о лицима са ретардацијом, аутизмом и другим сензорним и комбинованим сметњама. Већина тренутних корисника дневног боравака су лица вишеструко ометена у развоју.

Услуге дневног боравка омогућавају деци и младима са сметњама у развоју продужен боравак у породици и локалној заједници, те максимално одлагање трајног смештаја корисника у институције. Услуга се обезбеђује сваког радног дана у седмици, осим викендом и обухвата: дневни боравак, исхрану, негу, васпитно-образовни рад, оспособљавање за рад и радне активности, затим културно забавне и рекреативне активности према способностима, склоностима и испољеном интересу корисника, као и превоз од места становања до Центра за дневни боравак где се врши пружање услуге и назад. Радно време је организовано у две смене у периоду од 6.00 до 16.30 часова. Стручно особље чини пет стручних радника на услугама у заједници, четири медицинске сестре, три неговатељице, један руководилац, а у пратећој служби су запослени једна спремачица и један возач.

Интерна евалуација квалитета услуге врши се једном годишње анкетирањем родитеља, односно старатеља корисника услуге. Према резултатима евалуације за 2024. годину велика већина родитеља/старатеља (91%) је задовољна условима рада у дневном боравку (простор, опремљеност, активности), као и саветима које добијају од запослених у вези са њиховим дететом. **Ово показује изузетну важност ове услуге за кориснике и њихове породице, као и потребу за њеном одрживости и**

³⁶ Лиценца број 372 са роком важења до 05.04.2024. Услуга се тренутно налази у поступку релиценцирања.

даљим унапређењем. Само 9% родитеља сматра да је потребно унапредити опремљеност просторија у дневном боравку. Међу сугестијама за унапређење рада корисници су у годишњој анкети навели потребу набавке новог комби возила, јер је постојећи дотрајао, као и проналажење решења за превоз корисника када је возач на боловању или одмору.³⁷

Према налазима анкетирања грађана, које је спроведено у процесу мапирања потреба у области социјалне заштите у граду Пожаревцу, услуга дневног боравка за децу и младе са сметњама у развоју је најбоље оцењена у односу на друге постојеће услуге социјалне заштите које се финансирају из локалног буџета (просечна оцена 3,12 на скали од 1 до 5). Међу предлозима грађана за унапређење ове услуге нашло се следеће: проширење просторних капацитета дневног боравка, унапређење хигијенских услова у просторијама у којима се обавља рад са децом и младима, запошљавање нових стручних радника, иновирање програма и радионица за кориснике дневног боравка итд. На фокус групама које су, такође, спроведене у процесу мапирања, учесници су као један од приоритета навели проширење капацитета дневног боравка за децу и младе са сметњама у развоју.

Извор: Извештај о резултатима мапирања потреба у области социјалне заштите са идентификацијом капацитета пружалаца услуга социјалне заштите на територији града Пожаревца, јануар 2026.

❖ Социо-рехабилитациони клуб за децу и младе

Социо-рехабилитациони клуб за децу и младе (у даљем тексту: *Клуб*) је социјално-едукативна услуга у локалној заједници намењена деци и младима који се налазе у ризику од социјалне искључености или испољавају проблеме у понашању, а услед породичних, социјалних и других неповољних животних околности. Реч је о нестандардизованој услузи коју од 2009. године пружа Удружење „Шанса“ из Пожаревца. Услуга је намењена деци и младима који су у сукобу са породицом, школом или заједницом, као и онима који испољавају антисоцијално, ризично или насилно понашање.

Корисници се у Клуб упућују од стране Центра за социјални рад, образовних установа, суда и тужилаштва, укључујући и младе којима су изречене васпитне мере или посебне обавезе, као и децу укључену на иницијативу родитеља ради подршке у развоју социјалних и животних вештина. Третман корисника, у зависности од момента упућивања у Клуб, траје од 6 месеци до годину дана. Сервис кроз саветодавне и социјално-едукативне услуге нуди диверзиони модел којим се деца и млади скрећу од уласка у кажњавајуће судско-административне процедуре, а социјално окружење истовремено сензибилише и мотивише да прихвати позитивну промену, како би се избегла стигматизација и изолација младих са проблемима у понашању. Активности се организују кроз индивидуални рад и радионице са децом и младима на рехабилитацији.

³⁷ Извештај о раду Центра за дневни боравак деце и омладине ометене у развоју Пожаревац за 2024. годину

Од 2013. године услуге Клуба је користило 510 младих, а последње три године просечан број корисника је износио око 30 лица. Уочљив је значајан родни диспарат међу корисницима ове услуге, па је тако учешће девојчица вишеструко мање у односу на дечаке, што указују да у овој старосној доби постоји значајно већи социјални ризик од социјалне искључености и проблема у понашању за особе мушког пола. Тако се учешће дечака у клубу кретало од 81,5% у 2023. год. до чак 93,3% у 2024. години (6,7% девојчица).

Табела 15: Тренд кретања корисника услуга Социо-рехабилитационог клуба и Саветовалишта за брак породицу у периоду од 2023 – 2025.

Назив услуге	2023.			2024.			2025.		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
1. Социо-рехабилитациони клуб за децу и младе	22	5	27	28	3	31	27	3	30
2. Саветовалиште за брак и породицу са Центром за медијацију	55	71	126	49	75	124	48	74	122

Извор: Упитник за идентификацију ресурса пружалаца услуга социјалне заштите у Пожаревцу

Удружење „Шанса“ редовно спроводи интерну евалуацију квалитета пружених услуга које реализује. Тако се сваке године врши испитивање задовољства корисника Клуба, као и њихових родитеља или законских заступника. Евалуација се реализује путем посебно прилагођених евалуационих упитника, индивидуалних разговора са корисницима и родитељима, као и кроз процену постигнутих промена у понашању, социјалним вештинама и функционисању корисника у породици, школи и заједници. Резултати евалуације служе као основ за унапређење програма рада, као и за прилагођавање активности потребама корисничке групе и континуирано подизање квалитета услуге. Евалуација ове услуге за 2024. годину је показала **да је просечна оцена задовољства корисника начином рада Клуба износила 4,90 (на скали од 1 до 5), док су сви корисници највишом оценом оценили рад водитеља третмана (просечна оцена 5,00)**. Такође, евалуација је показала висок степен задовољства корисника одржаним радионицама, посебно због интерактивног начина рада, садржаја радионица, пријатне атмосфере и могућности да учествују у размени мишљења и дискусији у тематским радионицама. Већина корисника је истакла да уочава одређене промене након похађања Клуба, као што је промена друштва, промена понашања према вршњацима, родитељима, наставницима или промена навика у учењу итд.

Поред интерне евалуације задовољства корисника, као основни индикатор за праћење резултата Клуба прати се рецидивантно понашање корисника Клуба. Оно се утврђује на основу информација којима располажу Центар за социјални рад, школе, тужилаштво и полиција, па је у 2024. години идентификовано рецидивантно

понашање код три од укупно 31 корисника Клуба (9,7%). Од укупног броја свих до сада корисника услуга Клуба (510) идентификовано је рецидивантно понашање код 50-ак корисника. **Све ово указује на изузетно висок квалитет ове услуге, али и на још већу потребу за одрживошћу и проширењем ове услуге у локалној заједници у оклоностима све учесталијег вршњачког насиља.**

Резултати рада Клуба су препознати и на републичком нивоу, па је од 2019. године Удружење „Шанса“ постало ресурс центар за Тужилаштво које директно упућује у Клуб малолетне преступнике на реализацију васпитних налога, а ову праксу је од раније имао и Виши суд (Веће за малолетнике).

Мапирање потреба у области социјалне заштите у Граду Пожаревцу је показало да грађани углавном нису упознати са радом Социо-рехабилитационог клуба за децу и младе, иако је он у свом раду до сада остварио веома запажене резултате препознате много шире изван самог Пожаревца. На фокус групама је истакнуто да је неопходно проширити капацитете Клуба, јер су последњих година његови капацитети премашени, а у наредном периоду се може очекивати даље повећање броја корисника. Такође, указано је и на потребу иновирања програма, као што су вршњачко насиље и дигитално насиље, за шта су такође потребна додатна средства из локалног буџета.

Извор: Извештај о резултатима мапирања потреба у области социјалне заштите са идентификацијом капацитета пружалаца услуга социјалне заштите на територији града Пожаревца, јануар 2026.

❖ **Саветовалиште за брак и породицу са Центром за медијацију**

Саветовалиште за брак и породицу са Центром за медијацију (у даљем тексту: *Саветовалиште*) организовано је као саветодавно-терапијска, социјално-едукативна услуга социјалне заштите, односно сервис у локалној заједници формиран у циљу професионалне подршке и помоћи грађанима Пожаревца који имају тешкоће у домену индивидуалног, брачног и породичног живота. Услуга је након пилотирања кроз донаторски пројекат 2022. год. институционализована као локална услуга коју пружа Удружење „Шанса“.

Графикон 1: Структура корисника Саветовалишта за брак и породицу према врсти проблема у 2024.³⁸

³⁸ Годишњи извештај о раду Саветовалишта за брак и породицу са центром за медијацију за 2024. год.

Корисници услуге Саветовалишта су појединци, парови и породице са територије града Пожаревац који се суочавају са различитим облицима породичних и партнерских тешкоћа. Услугу најчешће користе лица упућена од стране Центра за социјални рад Пожаревац, а која се налазе у ситуацијама брачних и партнерских криза, предразводних и разводних процеса, проблема у родитељским релацијама, проблема у понашању деце и младих, као и у ситуацијама породичног насиља. Корисници су и лица која имају потребу за подршком у личном развоју, као и породице које се старају о члановима са менталним потешкоћама, зависностима или повећаном потребом за негом. Услуге Саветовалишта у последње три године је просечно користило око 125 лица на годишњем нивоу. Према доступним подацима, међу корисницима Саветовалишта у 2024. години је било највише лица због насиља у породици (32,8%), развода брака (21,3%) и проблема у родитељским релацијама (16,4%).

Евалуација рада Саветовалишта реализује се кроз структуриране евалуационе упитнике, разговоре са корисницима током и по завршетку саветодавно-терапијског процеса, као и кроз стручну анализу остварених циљева у односу на индивидуалне планове рада. Добијени подаци користе се за унапређење квалитета рада, прилагођавање приступа потребама корисника и даље планирање услуге. Из евалуационог извештаја за 2024. годину закључује се да се напредак корисника Саветовалишта за брак и породицу не огледа у потпуном нестајању проблема, већ у суштинској промени односа према сопственим тешкоћама. Кроз саветодавно-терапијски процес корисници развијају већу емоционалну стабилност, способност саморегулације и јаснију емоционалну свесност, што им омогућава да изазовне животне ситуације доживљавају као подношљиве и разумљиве, а не као дестабилизујуће и хаотичне. Такође, корисници Саветовалиште препознају као простор континуиране и поуздане подршке, а не као сервис „брзих интервенција“, што додатно доприноси развоју поверења и спремности за процесну промену. Саветовалиште се налази под спољном стручном супервизијом Центра за психотерапијску едукацију из Београда (СЕРТЕ) са циљем очувања квалитета услуге, етичности рада и безбедности корисника. **Све ово указује на стручну утемељеност**

и друштвену оправданост рада Саветовалишта за брак и породицу као важне услуге социјалне заштите у локалној заједници, коју је потребно даље развијати.

На фокус групама се могло чути да Саветовалиште за брак и породицу треба даље јачати, пре свега, у смислу институционализације ове услуге која би са досадашњег пројектног финансирања прешла на локални буџет, уз повећање броја ангажованих стручних радника, јер за то објективно постоји потреба због великог броја корисника. Такође, постоји перцепција да је потребно унапредити информисање грађана о доступности ове услуге, јер већину садашњих корисника упућују ЦСР и судови, али искуство стручних радника говори да се грађани радије директно обраћају Саветовалишту (ако знају да постоји), уместо да их институције тамо упућују, јер не желе да други сазнају за њихове проблеме.

Такође, пружалац услуге је у процесу мапирања потреба у области социјалне заштите истакао потребу за улагањем у континуирану стручну едукацију и професионални развој запослених, посебно у областима системске породичне терапије, рада са породичним насиљем, медијације и превентивних програма за децу и младе. Ово је препознато као предуслов за очување квалитета услуге и њено усклађивање са савременим стандардима стручног рада. Такође, неопходно је даље унапређење просторних, техничких и организационих капацитета за пружање услуге, укључујући адаптацију и опремање простора, набавку савремене опреме и развој додатних облика рада, као што су онлајн саветовање и теренски рад, како би услуге биле доступније већем броју корисника, посебно из осетљивих група које живе ван градског језгра.

Извор: Извештај о резултатима мапирања потреба у области социјалне заштите са идентификацијом капацитета пружалаца услуга социјалне заштите на територији града Пожаревца, јануар 2026.

3.3.4. МАТЕРИЈАЛНА ПОДРШКА

У Србији највећи део социјалне заштите је у надлежности националног нивоа власти. Међу новчаним давањима најзначајнија су давања усмерена на сиромашне: новчана социјална помоћ (у даљем тексту: НСП) и дечији додатак (у даљем тексту: ДД), као и категоријска давања за помоћ и негу другог лица намењена старима и особама са инвалидитетом (додатак и увећани додатак).

Обухват становништва који прима НСП у Граду Пожаревцу је врло низак и износио је 0,3% у 2025. години, док се ова стопа на националном нивоу у последње три године кретала у распону од 2,5% у 2023. до 2,2% у 2025. години. Као и на националном нивоу, у Пожаревцу је последње три године забележено смањење броја корисника НСП са 250 (2023) на 197 корисника (2025), међу којима је било 125 жена и 97 мушкараца. У последње две године жене су бројније међу корисницима НСП и њихов број је у сталном повећању. Увећану и временски ограничену новчану социјалну помоћ је у 2025. години примало 67 корисника. Тренд смањења корисника НСП се приписује примени Закона о социјалној карти којим је уведен нови државни

регистар Социјална карта којим је уведена знатно ригорознија контрола испуњености услова за оставривање права на НСП, како би се увела праведнија расподела материјалних давања из републичког буџета.

С друге стране, у посматраном периоду је више него удвостручен пораст корисника додатка за помоћ и негу другог лица са 168 (2023) на 366 (2025), што представља увећање од 117,8%. Вишеструки пораст је забележен и код прималаца увећаног додатка за помоћ и негу другог лица, чији је број скочио са 84 (2023) на 253 (2025). Мушкарци су прошле године били бројнији међу корисницима додатка за помоћ и негу другог лица (52,2%), као и увећаног додатка (59,7%) у односу на жене.

Табела 16: Број корисника права на мере материјалне подршке које се финансирају из буџета Републике Србије

Врста права:	2023.			2024.			2025.		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
1. Новчана социјална помоћ	144	106	250	98	109	207	72	125	197
2. Увећана новчана социјална помоћ	0	0	0	0	0	0	29	38	67
3. Додатак за помоћ и негу другог лица	89	79	168	201	197	398	191	175	366
4. Увећани додатак за помоћ и негу др. лица	41	43	84	56	28	84	151	102	253
5. Посебна новчана накнада	0	0	0	0	0	0	1	5	6
6. Помоћ за оспособљавање за рад	0	0	0	0	0	0	0	1	1
УКУПНО:	274	228	502	355	334	689	443	440	883

Међу корисницима материјалних давања из републичког буџета у последње три године нашло се и шест корисница посебне новчане накнаде и једна корисница помоћи за оспособљавање за рад.

Видови материјалне подршке које обезбеђује локална самоуправа утврђени су Одлуком о социјалној заштити грађана Града Пожаревца и подразумевају право на:

- ✓ једнократну новчану помоћ,
- ✓ накнаду трошкова сахране,
- ✓ бесплатан оброк у Народној кухињи,
- ✓ путне трошкове и исхрану пролазника,
- ✓ опремање стана штићеника,
- ✓ накнаду трошкова превоза ученика.

Једнократна новчана помоћ се обезбеђује лицу које се изненада или тренутно нађе у стању социјалне потребе, као и лицу које се упућује у домски или породични смештај,

а које нема средстава да обезбеди одећу, обућу и трошкове превоза неопходне за реализацију смештаја. Једнократна помоћ може бити новчана или у натури. Ово је најчешћи вид помоћи која се обезбеђује лицима у стању социјалне потребе из буџета локалне самоуправе. Најчешће га примају корисници сталне новчане помоћи, али и остали грађани и корисници услуга социјалне заштите, а додељују се за набавку хране и осталих животних потрепштина, куповину школског прибора, огрева, набавку лекова и друге медицинске потребе, те плаћање комуналија и струје, побољшање услова становања, набавку одеће и обуће, плаћање школарина и сл.

Град Пожаревац се по висини издвајања за једнократне новчане помоћи налази у самом врху у Србији међу локалним самоуправама са највишим давањима по овом основу, узимајући у обзир просечно давање по кориснику права. На овај начин локална самоуправа покушава да надомести изузетно ниска месечна примања по основу сталне НСП коју примају материјално најугроженија лица из републичког буџета. Тако је у 2025. години донесено 1.368 позитивних решења о праву на једнократну помоћ, 768 у корист жена (56,1%) и 600 у корист мушкараца (43,9%). Број исплаћених једнократних помоћи у посматраном периоду је у константном порасту, а значајан скок је забележен у 2024. год. када је исплаћено 1.700 једнократних помоћи, што је био скок од 35,9% у односу на 2023. год.

Затим, по бројности следе корисници бесплатног obroка у Народној кухињи чији је број последње три године константан и износи 750. Такође, у истом периоду из градског буџета су плаћени трошкови сахране за укупно 39 лица, док је шест лица користило накнаду трошкова за превоз ученика, а једно лице средства за опремање стана штићеника.

*Табела 17: Тренд броја корисника права на мере материјалне подршке које се финансирају средствима буџета локалне самоуправе у складу са Одлуком о социјалној заштити грађана Града Пожареваца
Извор: Упитник за прикупљање података за анализу стања, ЦСР Пожаревац*

Као додатни вид материјалне подршке за најугроженија лица **из градског буџета регресира се потрошња воде у износу од 50% и субвенционира плаћање услуге изношења смећа у висини 100% месечног рачуна.** Ово право могу да користе примаоци НСП, корисници права на туђу негу и помоћ, слепа и gluва лица, домаћинства са децом ометеном у развоју, ратни војни инвалиди, као и хронични бубрежни болесници.

Такође, из локалног буџета се последњих неколико година **издвајају значајна средства (око 4 милиона РСД) за набавку огрева** за материјално најугроженије породице.

3.3.5. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ

Врста права:	2023.			2024.			2025.		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
1. Једнократна новчана помоћ	641	610	1251	895	805	1700	600	768	1368
2. Накнада трошкова сахране	10	6	16	9	4	13	7	3	10
3. Бесплатан оброк – Народна кухиња	389	361	750	391	359	750	393	357	750
4. Путни трошкови и исхрана пролазника	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Опремање стана штићеника	0	0	0	0	1	1	0	0	0
6. Накнада трошкова превоза ученика	2	2	4	1	1	2	0	0	0
УКУПНО:	1.042	979	2.021	1.296	1.170	2.466	1.000	1.128	2.128

У оквиру Градске управе Града Пожаревца послове из домена социјалне заштите обавља **Одељење за друштвене делатности**, у чијем делокругу се према локалним актима³⁹, између осталог, налазе следећи послови: праћење рада установа чији је оснивач град, обезбеђивање услова за њихово функционисање и развој, вођење управних поступка за остваривање права на додатак за негу детета, признање трошкова превоза и смештаја ученика у домове (интернате) специјалних школа, припрема документације за исплату признатих права, стварање услова за обезбеђење личног пратиоца деци са сметњама и других услуга социјалне заштите, одлучивање у првом степену о признавању законом утврђених права борцима, војним инвалидима и породицама палих бораца, утврђивање категорије корисника који плаћају субвенционисану цену комуналних услуга, послови везани за одлучивање о стицању статуса енергетски угроженог купца електричне енергије, праћење реализације Локалног акционог плана за унапређење положаја старих лица, као и реализације Локалног акционог плана за унапређење положаја Рома. У оквиру одељења су формирана два одсека – Одсек за послове друштвених делатности и Одсек за финансијску подршку породици, а у оквиру одељења је систематизовано укупно 17 радних места.

Када говоримо о извршној и законодавној власти на локалном нивоу, међу члановима Градског већа Града Пожаревца **постоји члан задужен за културу, туризам, друштвене делатности и социјалну заштиту**, а међу сталним радним телима Скупштине града постоје два тела која разматрају питања из социјалне

³⁹ Правилник о организацији и систематизацији радних места у Градској управи Града Пожаревца, Градском правобранилаштву Града Пожаревца, Служби за интерну ревизију Града Пожаревца и Служби главног урбанисте Града Пожаревца, доступно на: https://dokumentacija.pozarevac.rs/wp-content/uploads/2025/09/41-12_PRAVILNIK_GUPO25.pdf

заштите: **Савет за друштвене делатности** (9 чланова) и **Савет за бригу о старим лицима** (11 чланова).

Центар за социјални рад Пожаревац је једина институција у области социјалне заштите на територији града, која обавља делатност социјалне и породично-правне заштите у складу са законом утврђеним јавним овлашћењима и повереним овлашћењима од стране локалне самоуправе. У складу са важећим актом⁴⁰ ЦСР Пожаравац је организован тако да га чине четири основне унутрашње организационе јединице: 1) Служба за заштиту корисника, 2) Служба за правне послове (са Пријемном канцеларијом и Канцеларијом за материјална давања, 3) Служба за финансијско-рачуводствене и техничке послове, 4) Канцеларија ЦСР у Костолцу, као и једна посебна организациона јединица – Центар за дневни боравак деце и омладине ометене у развоју. У 2024. години Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је финансирало плате 16 радника за извршење јавних овлашћења утврђених законом, док је Град Пожаревац финансирао зараде и материјалне трошкове за 23 запослена за извршење поверених послова на основу Одлуке о социјалној заштити грађана Града Пожареваца (8 радника у ЦСР и 15 радника у Центру за дневни боравак деце и омладине ометене у развоју). Сви радници су запослени на недоређено време. У 2024. години ЦСР Пожаревац је, према важећој систематизацији радних места, недостајало 8 радника: 6 радника на основним стручним пословима социјалног рада – водитељ случаја, 1 возач и 1 дипломирани економиста.

Ова установа своју делатност од 2023. године обавља у потпуно адаптираном, модерном пословном простору површине 880 квм који се налази у улици Моше Пијаде 2Б. Објекат је адаптиран захваљујући средствима градског буџета и сада испуњава се структуралне стандарде који се односе на индивидуални стручни рад, групни рад, виђање деце у контролисаним условима итд. Сви запослени имају засебне канцеларије опремљене новом канцеларијском опремом, загревање просторија се врши путем централног грејања, а инсталација је и савремена телефонска централа, два копир апарата и 25 рачунара. Захваљујући наведеном, ова установа се налази у самом врху према просторним капацитетима којима располаже у односу на друге ЦСР у Србији.

Поред седишта установе, ЦСР Пожаревац је од града добио на коришћење пословни простор величине 97 м² у улици Братства јединства 2, у коме се налази Одељење за услуге и одвија рад Саветовалишта за брак и породицу, затим простор у коме је смештен Центар за дневни боравак деце и омладине ометене у развоју, као и пословни простор од 30 м² у Костолцу у коме се одвија рад Канцеларије ЦСР у овој градској општини. Такође, ГО Костолац је уступила ЦСР још једну канцеларију у Костолцу величине 30-так квадрата, која је адаптирана и опремљена средствима града, али је надаље неопходно решити проблем недостајућег обезбеђења лица и имовине у овој канцеларији.

⁴⁰ Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова у ЦСР Пожаревац

ЦСР располаже са 4 путничка аутомобила, али је два возила неопходно заменити због њихове дотрајалости и честих кварова, укључујући и специјализовано возило за превоз корисника Дневног боравка.

Стручни радници ЦСР редовно похађају едукације и акредитоване обуке из свог домена рада са циљем подизања компетенција и обезбеђивања квалитетније заштите својих корисника. У наредном периоду је неопходно наставити са континуираним едукацијама запослених, пре свега, у вези са породичним насиљем, психо-социјалном подршком старијима и темама које се односе на сагоревање на послу. Установа је 2018. године добила лиценцу за пружање лиценциране услуге дневног боравка за децу, младе и старије са телесним инвалидитетом и интелектуалним потешкоћама, која се од 2024. године налази у процесу добијања нове лиценце.

Како је већ поменуто у претходном поглављу, у **Пожаревцу постоје још три лиценцирана пружаоца услуга социјалне заштите из цивилног сектора**, а то су: Црвени крст Пожаревац, Удружење за неговање здравих стилова живота „Веритас“ и Удружење „Шанса“.

Црвени крст Пожаревац пружа две услуге: 1) лиценцирану услугу помоћ у кући за стара лица и ОСИ и 2) народну кухињу. За обе услуге ангажован је по један стручни радник са 100% радним временом на основу уговора о раду. Поред њих у непосредном раду са корисницима је ангажовано 11 геронтодомаћица, док су у народној кухињи запослена четири радника, сви на основу уговора о раду. Организација за свој рад користи канцеларијски простор величине 100 м², као и кухињу опремљену по свим стандардима величине 50 м². Према доступним подацима, главни извори финансирања Црвеног крста у 2024. год. су били буџет Града Пожаревца (47,18%) и Црвени крст Србије (36,52%), док је знатно мањи део средстава обезбеђен из буџета Републике Србије (2,66%), од партиципације корисника (1,54%), донатора (0,8%) и из других извора.

Удружење за неговање здравих стилова живота „Веритас“ пружа лиценцирану услугу лични пратилац детета и ученика, на чијој реализацији су ангажована три стручна сарадника – дефектолог (30% радног времена), логопед (30%) и психолог (100%). Тренутно је ангажовано 59 личних пратилаца (56 жена и 3 мушкарца) и то на основу уговора о привременим и повременим пословима. Поред ове услуге, удружење реализује и креативне радионице за одрасле ОСИ за чије извођење ангажује два сарадника на основу уговора о ауторском делу. Удружење не поседује своје просторије, већ је до сада кроз локална партнерства у заједници обезбеђивало просторије за своје активности, пре свега, кроз формализовану сарадњу са ЦСР Пожаревац. Међутим, од јануара 2026. године ово више није могуће, те се удружење налази пред изазовом обезбеђивања просторија за свој рад. Рад удружења се у целости финансира из буџета Града Пожаревца.

Удружење „Шанса“ пружа две нестандардизоване услуге социјалне заштите: 1) Социо-рехабилитациони клуб за децу и младе и 2) Саветовалиште за брак и породицу са Центром за медијацију. За пружање обе услуге ангажована су по четири стручна

радника са по 20% радног времена и један координатор. За обе услуге су ангажована по два психолога и један специјални дефектолог, а додатно у раду Социореабилитационог клуба учествује и један андрагог, односно у раду Саветовалишта један социјални радник. Удружење не поседује своје просторије, већ за пружање обе услуге користи просторије које су у власништву Града Пожаревца. Социореабилитациони клуб је услуга која се спроводи у пословном простору који је град уступио удружењу на основу уговора о коришћењу. Простор обухвата две радне просторије (једну за групни, а другу за индивидуални рад са корисницима), кухињу и купатило са мокрим чвором и овај простор је захваљујући донаторским средствима адекватно опремљен за рад са корисницима. Услуга Саветовалишта се до краја 2025. године реализовала у просторијама Центра за социјални рад, који је удружењу на основу уговора уступио на коришћење две канцеларије. Активности удружења су у 2024. години у потпуности финансиране из градског буџета.

У процесу мапирања потреба у области социјалне заштите у Граду Пожаревцу вршена је процена капацитета локалних пружалаца услуга социјалне заштите. Мапирање је указало да се локални пружаоци суочавају са одређеним изазовима које је неопходно решавати у наредном планском периоду, да би могли ефикасније да обављају посао и унапреде постојећи квалитет услуга које пружају. **Идентификовани су следећи изазови** са којима се суочавају локални пружаоци услуга социјалне заштите:

1) Црвени крст Пожаревац: обезбеђивање просторија за нови магацин хуманитарне помоћи, отварање прихватишта за бескућнике и унапређење капацитета за спровођење интерне евалуације задовољства корисника;

2) Удружење „Веритас“: обезбеђивање просторија за рад, ангажовање нових стручних радника, боље планирање буџетских средстава за финансирање услуге лични пратилац детета како би се смањила листа чекања, унапређење капацитета за спровођење интерне евалуације задовољства корисника, оснивање радно/окупационо/терапеутских центара;

3) Удружење „Шанса“: недостатак просторија за пружање услуге Саветовалишта за брак и породицу, ангажовање већег броја сарадника на пуно радно време, улагање у континуирану стручну едукацију и професионални развој запослених у областима системске породичне терапије, породичног насиља и превентивних програма за младе, набавка савремене опреме и развој додатних облика рада (онлајн саветовање и тереснки рад).

Извор: Извештај о резултатима мапирања потреба у области социјалне заштите са идентификацијом капацитета пружалаца услуга социјалне заштите на територији града Пожаревца, јануар 2026.

3.3.5.1. Међусекторска и међуопштинска сарадња у области социјалне заштите на локалном нивоу

Сарадња између релевантних актера из различитих сектора (социјална заштита, образовање, здравство, запошљавање, полицијска управа, тужилаштво, цивилни сектор) постоји и свакодневна комуникација између институција, установа и организација је добра. Међутим, не постоји општи протокол о сарадњи између наведених институција којим је сарадња у области социјалне заштите формализована.

Налази мапирања потреба у области социјалне заштите, које је спроведено као вид консултација у процесу стратешког планирања са свим релевантним актерима у Граду Пожаревцу⁴¹, указали су на то да су **досадашњи модалитети међусекторске сарадње, ипак, имали ограничене ефекте**. Ово се, пре свега, односи на праћење активности које су договорене између институција, као и на правовремену размену информација у поступању различитих органа у решавању комплексних случајева у области социјалне заштите, али и на утврђивање одговорности за нерешавање одређених проблема. Стога је за унапређење функционисања локалног система социјалне заштите у наредном периоду неопходно додатно развијати међусекторску сарадњу, уз прецизније дефинисање модалитета сарадње и увођење заједничког механизма за редовну размену информација, заједничко поступање и праћење договореног.

Даље, у Пожаревцу је формиран **посебан међусекторски механизам - Интерресорна комисија**,⁴² чији је задатак процена потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком детету, ученику и одраслом лицу, коме је услед социјалне искључености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу или других разлога потребна подршка да би се укључило у образовни систем и локалну заједницу, без дискриминације по било ком основу. Ова комисија у Пожаревцу има четири стална и једног повременог члана и 2024. години је извршила процену и предложила програме и мере за укупно 159 деце. Такође, као **посебан међусекторски механизам формиран је и Мобилни тим за инкузију Рома** у чијем раду учествују представници локалне самоуправе, координатори за ромска питања Града Пожаревца и ГО Костолац, представници ЦСР Пожаревац, Националне службе за запошљавање – Филијале Пожаревац, ОШ „Јован Цвијић“ Костолац и здравствени медијатор. Мобилни тим подстиче директно примењивање стратешких мера у органима и установама на територији града, те прикупља податке о реализацији ових мера, затим обилази ромска насеља, сарађује са Националним саветом ромске националне мањине и организацијама цивилног друштва, али и припрема иницијативе и пројекте којима се осигурава сарадња локалних организација и партнера у процесу унапређења положаја Рома и Ромкиња.

Локална самоуправа има блиску и отворену сарадњу са локалним организацијама цивилног друштва које заступају интересе рањивих и угрожених категорија

⁴¹ Извештај о резултатима мапирања потреба у области социјалне заштите са идентификацијом капацитета пружалаца услуга социјалне заштите на територији града Пожаревца, јануар 2026.

⁴² Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику, одраслом („Сл. гласник РС“ бр. 80/2018)

становништва. У Пожаревцу постоји веома развијен цивилни сектор, а бројне организације заступају интересе особа са инвалидитетом и других осетљивих група, а неке од њих су и лиценцирани пружаоци услуга социјалне заштите. Међу њима су: Удружење за неговање здравих стилова живота „Веритас“, Удружење „Шанса“, Међуопштинска организација савеза слепих и слабовидних Пожаревац, Међуопштинско удружење глувих и наглувих Пожаревац, Друштво за церебралну и дечију парализу, Друштво за помоћ недовољно развијеним и аутистичним лицима, Савез инвалида рада, Међуопштинско удружење цивилних инвалида рата Пожаревац, Међуопштинско удружење за помоћ особама оболелим од Л-Даун синдрома „8. Дан“, Удружење Рома Браничевског округа, Удружење „Фортуна“, Удружење пензионера Пожаревац итд. Већина ових организација се претежно финансира средствима из градског буџета кроз учешће на јавним конкурсима за суфинансирање програма и пројеката удружења од јавног интереса за Град Пожаревац. У 2025. години Градска управа Града Пожаревац је расписала 8 јавних конкурса⁴³ од којих се пет односило на област социјалне заштите за које је било опредељено 33 милиона РСД.

Иако законодавни оквир подстиче међуопштинску сарадњу у области пружања локалних услуга социјалне заштите, ради ефикаснијег и ефективнијег коришћења локалних ресурса и бољег задовољења потреба корисника, **Град Пожаревац до сада није улазио у међуопштинску сарадњу на овом плану са околним локалним самоуправама из браничевског округа.** Међутим, ова тема је препозната као значајна могућност у наредном периоду за увођење нових, пре свега, скупљих услуга социјалне заштите, као што су прихватилиште, свратиште, сигурна кућа итд.

3.4 SWOT АНАЛИЗА

SWOT анализа је урађена за две области: 1) капацитети локалне самоуправе у области социјалне заштите и 2) материјална подршка и услуге социјалне заштите, како би се лакше идентификовали интерни и екстерни чиниоци окружења које је потребно узети у обзир приликом дефинисања планске интервенције у наредном трогодишњем периоду.

3.4.1. Капацитети локалне самоуправе у области социјалне заштите

СНАГЕ

СЛАБОСТИ

⁴³ Јавни конкурси намењени суфинансирању програма / пројеката удружења у области социјалне заштите су се односили на: заштиту права ОСИ, реализацију ЛАП-а за унапређење положаја ОСИ, реализацију ЛАП-а за унапређење положаја старијих лица, реализацију Програма за социјално укључивање Рома и Ромкиња, реализацију програма / пројеката од јавног значаја у областима социјалне заштите, бриге о старима, хуманитарни програми, борачко-инвалидска заштита, брига о деци и младима.

<ul style="list-style-type: none"> • Постојање стратешког оквира који се односи на унапређење положаја осетљивих група (ОСИ, Роми, стари) • Заокружен нормативни оквир за све постојеће услуге социјалне заштите • Град се налази међу ЈЛС са највишим издвајања за социјалну заштиту у Србији • Формиран Савет за социјалну заштиту и Савет за бригу о старима • Формирана Интерресорна комисија • Формиран Мобилни тим за социјално укључивање Рома и Ромкиња • Два координатора за ромска питања • Одлични просторни капацитети у којима делатност обавља ЦСР Пожаревац • Стручни капацитети запослених у ЦСР • Коришћење нових софтвера - СОЗИС и Социјална карта у раду ЦСР са корисницима • Постоје лиценцирани пружаоци услуга на територији града • Искуство у припреми и спровођењу пројеката у области социјалне заштите • Велики број локалних ОЦД делује у области унапређења положаја осетљивих група • Добра међусекторска сарадња у области социјалне заштите • Значајна буџетска средства за финансирање програма и пројеката удружења у области социјалне заштите • Постављене рампе за прилаз ОСИ већини јавних објеката • Мапиране потребе корисника права и услуга у области социјалне заштите 	<ul style="list-style-type: none"> • Неповољна старосна структура становништва (просечна старост изнад републичког просека) • Велики број старачких самачких домаћинстава • Константан пораст броја корисника на евиденцији ЦСР у последњих 10 година • Удео корисника социјалне заштите у популацији виши у односу на републички просек (13,6%) • Мала заступљеност корисника из сеоских средина међу корисницима социјалне заштите • Не постоји акт о праћењу рада и надзора на пружаоцима локалних услуга социјалне заштите • Слаби ефекти међусекторске сарадње на плану праћења договорених активности, размене информација и заједничког поступања у комплексним случајевима • Не постоји општи Протокол о међусекторској сарадњи између институција • Недовољно прецизни модалитети сарадње у постојећим Протоколима о сарадњи између институција • Не постоји локална установа за пружање услуга социјалне заштите чији је оснивач град • Недовољан број запослених у ЦСР и преоптерећеност људских капацитета • Недостатак комби возила за дневни боравак • Физичка неприступачност једног броја јавних објеката ОСИ (ЦСР, Полицијска управа, управна зграда ПУ, ДЗ – Одељење за предшколску и школску децу) • Неопходност континуираног стручног усавршавања запослених у ЦСР у областима породичне системске терапије, насиља, прегоревана на послу и сл. • Неадекватни просторни капацитети локалних пружалаца услуга (Удружење „Шанса“) • Недостаје магацински простор Црвеном крсту за хуманитарну помоћ • Ниска укљученост привредног сектора у одрживост постојећих и развој нових услуга социјалне заштите
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Екстерни извори финансирања за развој и успостављање услуга социјалне заштите (ИПА, билатерални донатори) • Сарадња са донаторима који реализују програме/пројекте у области социјалне заштите • Међуопштинска сарадња у успостављању нових услуга социјалне заштите • Могућност успостављања иновативних услуга кроз интегрисан приступ већег броја пружалаца из различитих сектора 	<ul style="list-style-type: none"> • Град не користи наменске трансфере у области социјалне заштите због степена развијености • Незаокруженост система социјалне заштите на републичком нивоу • Слаби ефекти реформских процеса на националном нивоу • Попуњеност капацитета и листе чекања за смештај корисника у републичке установе • Успоравање ЕУ интеграција и смањење ИПА фондова • Повлачење донатора из Србије • Поскупљење потрошачке корпе

<ul style="list-style-type: none"> Развој филантропије у локалној заједници 	<ul style="list-style-type: none"> Смањење животног стандарда становништва Светска економска криза Повлачење инвеститора и отпуштање радника
--	---

3.4.2. Материјална подршка и услуге социјалне заштите

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> Широк спектар материјалне подршке за најугроженије: једнократне новчане помоћи, трошкови сахране, народна кухиња, опремање стана штићеника, огрев, субвенционисане комуналне услуге Успостављен већи број локалних услуга социјалне заштите: помоћ у кући, лични пратилац детета и ученика, дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју, Социо-рехабилитациони клуб, Саветовалиште за брак и породицу Пожаревац је међу ЈЛС са највишим просечним издвајањима за једнократне новчане помоћи по кориснику у Србији Програми помоћи Црвеног крста за најугроженија лица Постоји Народна кухиња Постоје лиценцирани пружаоци услуга на територији града Висок степен задовољства корисника локалних услуга социјалне заштите (интерна евалуација) Добра сарадња локалне самоуправе са пружаоцима локалних услуга Поједине услуге су препознате као пример добре праксе на националном нивоу (Социо-рехабилитациони клуб) 	<ul style="list-style-type: none"> Обухват становништва који прима НСП је нижи од републичког просека (0,3%) Нису успостављене три услуге предвиђене Одлуком о социјалној заштити грађана Пожаревца: социјално становање у заштићеним условима, клуб за одрасла и старија лица, привремени смештај у прихватилште и прихватну станицу Мали број геронтодомаћица Услуга помоћ у кући је делимично доступна корисницима из сеоских средина Осипање значајног броја корисника услуге помоћ у кући након увођења партиципације корисника у цени услуге Постоји листа чекања за услугу лични пратилац детета Неефикасно планирање буџетских средстава за услугу лични пратилац Није обезбеђен превоз за ученике средњих специјалних школа Неприступачност услуга Социо-рехабилитационог клуба и Саветовалишта за брак и породицу за кориснике из руралних средина (нема онлине саветовања нити теренског рада) Застарелост и потреба за иновирањем програма Социо-рехабилитационог клуба (вршњачко насиље, дигитално насиље итд.) Дисконтинуитет у пружању услуге Саветовалишта за брак и породицу Недостатак повратних информација о томе шта је рађено са корисником и шта је ефекат третмана у Социо-рехабилитационом клубом и Саветовалишта Ниски капацитети пружалаца услуга за спровођење интерне евалуације и извештавање Недостаје прихватилиште/свратиште за старија и одрасла лица Недостаје Дневни боравак за одрасле ОСИ Недостаје сигурна кућа Недостају радно/окупациони/терапијски центри за ОСИ Недовољна информисаност грађана о доступним услугама социјалне заштите, посебно ромске популације у Костолцу Перцепција грађана о осредњем квалитету постојећих услуга социјалне заштите

ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Спровођење националне Стратегије деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници 2022 – 2026. • Програми НСЗ за запошљавање ОСИ • Сарадња са ЈЛС браничевског округа у вези успостављања нових услуга социјалне заштите • Донаторски програми и пројекти • Законски основ за учешће корисника у плаћању цене услуге • Размена искустава са другим ЈЛС које имају развијенији систем социјалне заштите и примена примера добре праксе 	<ul style="list-style-type: none"> • Пооштрављање услова за остваривање права на НСП • Неспровођење Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању ОСИ • Компликоване процедуре за лиценцирање услуга • Дуго чекање на издавање лиценце за рад боравка за децу и младе са сметњама у развоју • Не постоји регулаторно тело које прати квалитет рада лиценцираних пружалаца услуга социјалне заштите • Услуга личног пратиоца се не финансира свих 12 месеци, већ само док траје школска година • Економска криза и смањење издвајања за социјалну заштиту • Погоршање демографске структуре града • Непостојање националне регулативе у области коришћења друштвених мрежа и игрица за децу и младе

4. ЦИЉЕВИ И МЕРЕ

Програм унапређења социјалне заштите у Граду Пожаревцу за период 2027 – 2029. усмерава пажњу локалне самоуправе на решавање идентификованих проблема који су у процесу стратешког планирања препознати као приоритетни, а у складу са расположивим ресурсима које локална заједница може да ангажује у области социјалне заштите и подршке осетљивим групама на средњорочном нивоу.

Општи циљ Програма:

Унапређење локалног система социјалне заштите заснованог на квалитетним и одрживим услугама у заједници и програмима социјалне инклузије намењеним грађанима у стању социјалне потребе.

Приликом формулисања општег циља узети су у обзир важећи национални и локални плански документи, па је тако општи циљ Програма усклађен са општим циљем *Стратегије деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите за период 2022 – 2026.* који гласи: „Остваривање људских права на живот у заједници корисника социјалне заштите кроз процесе деинституционализације и социјалне инклузије“. Такође, евидентна је усклађеност општег циља са приоритетним циљем

3.1 из План развоја Града Пожаревца 2023 – 2030. којим је предвиђена доступност квалитетних услуга социјалне заштите грађанима у стању социјалне потребе.

За мерење жељене промене на нивоу општег циља биће коришћени следећи **показатељи учинка (показатељи ефеката јавне политике):**

Показатељ ефекта јавне политике	Базна година	Почетна вредност	Циљана година	Циљана вредност	Извори верификације
Удео корисника социјалне заштите у укупној популацији града Пожаревца	2024.	13,6%	2029.	15%	Аналитички сервис ЈЛС, Годишњи извештај о раду ЦСР
Удео жена међу корисницима социјалне заштите у граду Пожаревцу	2024.	44,4%	2029.	51%	Годишњи извештај о раду ЦСР
Удео мушкараца међу корисницима социјалне заштите у граду Пожаревцу	2024.	55,6%	2029.	49%	Годишњи извештај о раду ЦСР

Реализација Програма ће допринети глобалним циљевима одрживог развоја саджаним у Агенди 2030 и то **циљу 1-** Свет без глади и **подциљу 1.3** - *Применити одговарајуће националне системе социјалне заштите и мере за све, укључујући најугроженије, и до 2030. постићи довољно велики обухват сиромашних и рањивих.*

 <p>Допринос Програма унапређења социјалне заштите Града Пожаревца 2027-2029. циљевима одрживог развоја из Агенде 2030.</p>		
	<p>Подциљ 1.3 Применити одговарајуће националне системе социјалне заштите и мере за све, укључујући најугроженије, и до 2030. постићи довољно велики обухват сиромашних и рањивих</p>	<p>Индикатор: Удео становништва обухваћених системима социјалне заштите, према полу, уз разликовање деце, незапослених лица, старијих лица, особа са инвалидитетом, трудница, новорођенчади, жртава повреда на раду, као и сиромашних и рањивих</p>

На постизању општег циља радиће се кроз интервенцију у три приоритетне области: 1) капацитети ЈЛС у области социјалне заштите, 2) постојеће локалне услуге социјалне заштите и 3) нове локалне услуге. За сваку приоритетну област дефинисан је посебни циљ, као и већи број мера чијом реализацијом ће локална самоуправа настојати да реши приоритизоване проблеме, а у складу са препознатим потребама корисника социјалне заштите и осетљивих група становништва.

ПОСЕБНИ ЦИЉ 1: Јачање капацитета локалне самоуправе за планирање, спровођење и праћење пружања услуга социјалне заштите

Мера 1.1. Ојачати људске ресурсе у локалном сектору социјалне заштите

Мера 1.2. Побољшати међусекторску сарадњу између локалних институција у области социјалне заштите са посебним фокусом на ефикасније пружање услуга

Мера 1.3. Повећати физичку приступачност јавних објеката за особе са инвалидитетом

За мерење жељене промене на нивоу посебног циља 1 биће коришћени следећи **показатељи учинка (показатељи исхода јавне политике):**

Показатељ исхода јавне политике	Базна година	Почетна вредност	Циљана година	Циљана вредност	Извори верификације
Однос броја стручних радника у ЦСР и броја корисника социјалне заштите	2024.	1/490	2029.	1/450	Годишњи извештај о раду ЦСР
Потписан општи Протокол о међусекторској сарадњи у области социјалне заштите	2025.	Не постоји	2029.	Постоји	Службени гласник Града Пожаревца

ПОСЕБНИ ЦИЉ 2: Унапређење доступности, квалитета и одрживости локалних услуга социјалне заштите

Мера 2.1. Смањити листу чекања за услугу лични пратилац детета и ученика

Мера 2.2. Унапредити реализацију услуге помоћ у кући

Мера 2.3. Обезбедити континуитет рада и даљи развој Саветовалишта за брак и породицу увођењем интегративне услуге каријерног саветовања

Мера 2.4. Даљи развој услуге Дневног боравка за децу и младе са сметњама у развоју

Мера 2.5. Побољшати информисаност грађана о доступним правима и услугама социјалне заштите које се финансирају из градског буџета

За мерење жељене промене на нивоу другог посебног циља биће коришћени следећи **показатељи учинка:**

Показатељ исхода јавне политике	Базна година	Почетна вредност	Циљана година	Циљана вредност	Извори верификације
Процент издвајања из градског буџета за финансирање услуга социјалне заштите	2024.	1,94%	2029.	2,1%	Одлука о завршном рачуну буџета Града Пожаревца
Удео корисника локалних услуга социјалне заштите међу свим корисницима ЦСР	2024.	3,4%	2029.	3,8%	Годишњи извештај о раду ЦСР, Извештаји пружалаца услуга
Број деце на листи чекања за услугу лични пратилац детета и ученика	2024.	11 (6 Ж, 5М)	2029.	7 (4Ж, 3М)	Извештај пружаоца услуге
Број предатих захтева ЦСР за коришћење локалних услуга социјалне заштите	2024.	322	2029.	352	Евиденција ЦСР

ПОСЕБНИ ЦИЉ 3: Развој нових услуга социјалне заштите са посебним фокусом на децу са проблемима у раном развоју и одрасле ОСИ

Мера 3.1. Увођење програма ране стимулације за превазилажење проблема у раном развоју деце и јачање родитељских компетенција за откривање развојних проблема

Мера 3.2. Успостављање лиценциране услуге Дневног боравка за одрасле ОСИ

За мерење жељене промене на нивоу трећег посебног циља биће коришћени следећи **показатељи учинка:**

Показатељ исхода јавне политике	Базна година	Почетна вредност	Циљана година	Циљана вредност	Извори верификације
---------------------------------	--------------	------------------	---------------	-----------------	---------------------

Број успостављених локалних услуга социјалне заштите	2024.	5	2029.	7	Годишњи извештај о раду ЦСР, Извештаји пружалаца услуга
Број успостављених лиценцираних услуга социјалне заштите	2024.	3	2029.	4	Годишњи извештај о раду ЦСР, Извештаји пружалаца лиценцираних услуга

4.1 ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА НЕОПХОДНИХ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Саставни део Програма унапређења социјалне заштите у граду Пожаревцу за период 2027-2029. године чини Акциони план за његово спровођење (АП), који садржи разрађене мере и активности које доприносе остваривању дефинисаних посебних циљева. Акциони план укључује и процену трошкова за реализацију планираних мера и активности. Приликом процене трошкова, приступило се економски рационално и у складу са основним макроекономским претпоставкама и пројекцијама које су дате у Ревидираној фискалној стратегији за 2026. годину.

У току спровођења Програма неопходно је вршити адекватно планирање дефинисаних расхода по мерама и активностима у конкретним програмима буџета Града Пожаревца који су детаљно наведени у самом АП, а ради остваривања постављених циљева Програма. Одлуком о буџету Града Пожаревца у годинама важења овог АП потребно је предвидети и износе средстава из других извора, а у складу са релевантним информацијама из Програма и конкурсима потенцијалних донатора/финансијера кроз следеће изворе:

- Донације од иностраних земаља – извор 05
- Донације од међународних организација – извор 06
- Трансфери од других нивоа власти – извор 07
- Добровољни трансфери од физичких и правних лица – извор 08.

У наставку је дат преглед процењених финансијских средстава за имплементацију Акционог плана по посебним циљевима/мерама и изворима финансирања. **Укупно процењена средства за имплементацију Програма унапређења социјалне**

заштите у Граду Пожаревцу за период од 2027. до 2029. године износе **23.830.000,00 динара**. Од укупно планираних средстава, 86,58% биће финансирано из буџета града, док ће 13,42% бити финансирано из екстерних извора и то 12,58% са виших нивоа власти, кроз наменски трансфер за реализацију пилот пројекта „Успостављања услуге ране стимулације“ у оквиру **Посебног циља 3**, и мање од 1% средствима донатора као што је приказано у наредној табели:

Табела 18: Процена трошкова за реализацију посебних циљава из АП Програма (у РСД)

	Буџетска средства Града	Наменски трансфер (буџет РС)	Донаторска средства	УКУПНО	%
ПОСЕБАН ЦИЉ 1	5.504.000,00	0,00	0,00	5.504.000	23,1%
ПОСЕБАН ЦИЉ 2	9.126.000,00	0,00	200.000,00	9.326.000	39,1%
ПОСЕБАН ЦИЉ 3	6.000.000,00	3.000.000,00	0,00	9.000.000	37,8%
УКУПНО:	20.630.000,00	3.000.000,00	200.000,00	23.830.000,00	100%

Програм унапређења социјалне заштите у Граду Пожаревцу за период од 2027. до 2029. године реализује се кроз **три посебна циља**. Од укупних средстава која су планирана за реализацију Акционог плана, највише средства је планирано за постизање прва два посебна циљ, односно **Посебног циља 1** - Јачање капацитета локалне самоуправе за планирање, реализацију и праћење пружања услуга социјалне заштите (39%) и **Посебног циља 2** - Унапређење доступности, квалитета и одрживости локалних услуга социјалне заштите (37,8%).

Процењено је да ће за реализацију активности из АП у првој години (2027.) бити потребно 6,4 милиона динара, односно 28,81% укупно планираних средстава, од чега ће половина бити финансирана из буџета града Пожаревца, а половина из наменског трансфера са републичког нивоа. У другој години реализације документа (2028.) биће потребно 9,82 милиона динара, односно 41,2% укупно планираних средстава у трогодишњем периоду, и сва средства је потребно обезбедити из градског буџета, док је у последњој 2029. години реализације АП потребно је обезбедити 7,62 милиона динара из буџета Града Пожаревца, што представља 32% укупно планираних средстава.

Табела 19: Процена средстава по извора финансирања Програма по годинама (у РСД)

Извори финансирања	2027.	2028.	2029.	УКУПНО
Буџетска средства града	3.190.000,00	9.820.000,00	7.620.000,00	20.630.000,00
Наменски трансфер (буџет РС)	3.000.000,00	0,00	0,00	3.000.000,00
Донаторска средства	200.000,00	0,00	0,00	200.000,00
УКУПНО:	6.390.000,00	9.820.000,00	7.620.000,00	23.830.000,00

Највећи број мера из Програма унапређења социјалне заштите града Пожаревца за период 2027-2029. година ће се финансирати у оквиру **Програма 11 – Социјална и дечија заштита**, стога је у периоду спровођења документа потребно пажљиво

планирати средства за овај буџетски програм. Највише средстава је потребно одвојити за **Меру 2.1 Смањити листу чекања за услугу лични пратилац детета и ученика**, у оквиру које се на годишњем нивоу очекује повећање броја личних пратилаца, као и за **Меру 3.1 Увођење програма ране стимулације за превазилажење проблема у раном развоју деце и јачање родитељских компетенција за откривање развојних проблема** у оквиру које се пилотира нова услуга. У наставку је дат преглед свих планираних стратешких мера и то према изворима финансирања и по годинама:

Табела 20: Процењени трошкови за реализацију мера из АП према изворима и годинама (у РСД)

ПОСЕБНИ ЦИЉ 1: Јачање капацитета локалне самоуправе за планирање, реализацију и праћење пружања услуга социјалне заштите				
Мера	2027.	2028.	2029.	УКУПНО
МЕРА 1.1: Ојачати људске ресурсе у локалном сектору социјалне заштите	1.044.000,00	1.170.000,00	1.170.000,00	3.384.000,00
МЕРА 1.2: Побољшати међусекторску сарадњу између локалних институција у области социјалне заштите са посебним фокусом на ефикасније пружање услуга	0,00	0,00	0,00	0,00
МЕРА 1.3: Повећати физичку приступачност јавних објеката за особе са инвалидитетом	120.000,00	2.000.000,00	0,00	2.120.000,00
ПОСЕБНИ ЦИЉ 2: Унапређење доступности, квалитета и одрживости локалних услуга социјалне заштите				
МЕРА 2.1: Смањити листу чекања за услугу лични пратилац детета и ученика	1.250.000,00	2.800.000,00	3.100.000,00	7.150.000,00
МЕРА 2.2 Унапредити реализацију услуге помоћ у кући	106.000,00	0,00	0,00	106.000,00
МЕРА 2.3: Обезбедити континуитет рада и даљи развој Саветовалишта за брак и породицу увођењем интегративне услуге каријерног саветовања	Буџет ЛС 20.000,00	0,00	0,00	220.000,00
	Донаторска средства 200.000,00			
МЕРА 2.4: Даљи развој услуге Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју	650.000,00	850.000,00	350.000,00	1.850.000,00
МЕРА 2.5: Повећати информисаност грађана о доступним правима и	0,00	0,00	0,00	0,00

услугама социјалне заштите које се финансирају из градског буџета				
ПОСЕБНИ ЦИЉ 3: Развој нових услуга социјалне заштите са посебним фокусом на децу са проблемима у раном развоју и одрасле ОСИ				
МЕРА 3.1: Увођење програма ране стимулације за превазилажење проблема у раном развоју деце и јачање родитељских компетенција за откривање развојних проблема	Буџет РС 3.000.000,00	Буџет ЛС 3.000.000,00	Буџет ЛС 3.000.000,00	9.000.000,00
МЕРА 3.2: Успостављање лиценциране услуге Дневног боравка за одрасле ОСИ	0,00	0,00	0,00	0,00

5. ОКВИР ЗА ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА, ВРЕДНОВАЊЕ УЧИНКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Програм унапређења социјалне заштите у Граду Пожаревцу 2027 – 2029. спроводи се реализацијом мера и активности које су детаљно разрађене у Акционом плану овог документа. За реализацију и праћење спровођења Програма **биће формиран Тим за спровођење**, најкасније до краја 2026. године, са мандатом до истека реализације документа (2029. год.). Тим за спровођење Програма унапређења социјалне заштите састаје се најмање квартално, или чешће по потреби, да би размотрио динамику спровођења мера и активности које су планиране АП у текућој години, односно да би носиоци и партнери задужени за реализацију појединих мера и активности разменили информације и размотрили уочене проблеме и начине њиховог превазилажења. Састанке Тима за спровођење Програма сазива начелник Одељења за друштвене делатности ГУ Пожаревац, који уједно утврђује и дневни ред. Административне послове за ово тело обавља Одељење за друштвене делатности ГУ Града Пожаревца.

Највећи део одговорности за спровођење појединачних мера и активности лежи на организационим јединицама Градске управе Града Пожаревца, које су у акционом плану наведене као „носилац мере“, односно „носилац активности“. Такође, у реализацији мера и активности активно учествују и остали актери наведени у Акционом плану као „партнери“. Реч је о широком спектру актера међу којима су између осталог: Центар за социјални рад Града Пожаревца, Црвени крст Пожаревац, предшколска установа, основне школе, Интерресорна комисија, Дом здравља

Пожаревац, НСЗ – Филијала Пожаревац, Тужилаштво, Суд, Полицијска управа, као и актери из цивилног сектора који спроводе активности у области социјалне заштите.

Праћење мера и активности врши се преко показатеља учинка (показатељи резултата) који су дефинисани у АП за сваку поједначну меру и садрже циљане вредности за сваку поједначну годину спровођења. За праћење остварености општег и посебних циљева користе се показатељи исхода (за посебне циљеве) и показатељи ефеката (за општи циљ), чије су циљане вредности, такође, прецизно дефинисане самим документом.

Праћење Програма обухвата низ задатака међу којима се налазе:

- редовна комуникација и размена информација између свих актера укључених у реализацију документа и то електронским путем, одржавањем периодичних састанака и подношењем извештаја,
- прикупљање података и информација о томе како тече реализација конкретних мера и активности, укључујући и формирање оних евиденција које до сада нису вођене, а битне су за праћење и евалуацију овог Програма,
- дефинисање превентивних мера у случају појаве ризика који могу угрозити несметано спровођење Програма,
- информисање јавности и свих заинтересованих страна о томе како тече спровођење Програма,
- припрема и подношење годишњих и трогодишњег извештаја о реализацији Програма.

Вредновање учинка (евалуација) подразумева оцену релевантности, ефикасности, ефективности и одрживости Програма у процесу његове ревизије или током усвајања нове локалне политике у области социјалне заштите. Вредновање учинка подразумева спровођење *ex-post* анализе ефеката у складу са одредбама Закона о планском систему и Уредбе о методологији израде докумената јавних политика. Планирана је интерна *ex-post* анализа ефеката Програма која ће бити спроведена у последњем кварталу 2029. године, како би се обезбедила процена стварних ефеката реализације Програма у периоду 2027 – 2029, као и улазне информације и препоруке за даље планирање и унапређење социјалне заштите у граду Пожаревцу за период 2030 – 2032.

Годишњи извештај о реализацији Програма подноси се Градском већу најкасније до 30. априла текуће године за претходну календарску годину. Одговорност за припрему годишњих извештаја сноси Одељење за друштвене делатности које најкасније до 15. јануара текуће године доставља образац годишњег извештаја⁴⁴ свим организационим јединицама локалне самоуправе и партнерима (набројаним у АП као „носилац активности“ и „партнери“) да га попуне у погледу остварених показатеља

⁴⁴ Модел годишњег извештаја о спровођењу АП је један од прилога Уредбе о методологији израде докумената јавних политика, доступно на: <https://reg.pravno-informacioni-sistem.rs/api/Attachment/prilozi/438330/prilog13.html>

резултата за мере и активности у чијој реализацију су непосредно учествовали. Рок за прикупљање података за потребе годишњег извештаја не може бити дужи од месец дана (15. фебруар). Одељење за друштвене делатности ће након прикупљања података приступити обједињавању годишњег извештаја за све три приоритетне области Програма, како би га до 30. априла упутило Градском већу Града Пожаревца.

Финални извештај о реализацији Програма подноси се Скупштини града најкасније у року од 120 дана по истеку треће календарске године реализације Програма. Уз овај извештај доставља се и нови документ јавне политике (Програм унапређења социјалне заштите) за наредни плански период 2030 – 2032. Подела одговорности и начин припреме финалног извештаја је исти као и код годишњих извештаја, само се за ову прилику користи посебан образац финалног извештаја о спровођењу програма.⁴⁵

⁴⁵ Садржина финалног извештаја о спровођењу докумената јавних политика прописана је чланом 35. Уредбе о методологији израде докумената јавних политика. Доступно на: <https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/sgrs/vlada/uredba/2025/20/5/reg>

6. АКЦИОНИ ПЛАН

ОПШТИ ЦИЉ: Унапређење локалног система социјалне заштите заснованог на квалитетним и одрживим услугама у заједници и програмима социјалне инклузије намењеним грађанима у стању социјалне потребе						
Показатељ на нивоу општег циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.
Удео корисника социјалне заштите у укупној популацији града Пожаревца	%	Аналитички сервис ЈЛС, Годишњи извештај о раду ЦСР	13,6% (2024)	14%	14,5%	15%
Удео жена међу корисницима социјалне заштите у граду Пожаревцу	%	Годишњи извештај о раду ЦСР	44,4% (2024)	48%	50%	51%
Удео мушкараца међу корисницима социјалне заштите у граду Пожаревцу	%	Годишњи извештај о раду ЦСР	55,6% (2024)	52%	50%	49%
ПОСЕБНИ ЦИЉ 1: Јачање капацитета локалне самоуправе за планирање, спровођење и праћење пружања услуга социјалне заштите						
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) посебног циља: Одељење за друштвене делатности						
Показатељи на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.
Однос броја стручних радника у ЦСР и броја корисника социјалне заштите	%	Годишњи извештај о раду ЦСР	1/490 (2024)	1/480	1/470	1/450

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

Потписан општи протокол о међусекторској сарадњи у области социјалне заштите	Постоји/ Не постоји	Службени гласник Града Пожаревца	Не постоји (2025)	Постоји	Постоји	Постоји		
МЕРА 1.1: Ојачати људске ресурсе у локалном сектору социјалне заштите								
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД					
			2027.	2028.	2029.			
Одељење за друштвене делатности	Буџет ЛС	Програм 3 (ПА 1501-0002) Програм 11(ПА 0902-0016)	1.044.000,00	1.170.000,00	1.170.000,00			
Период спровођења мере: 2027-2029		Тип мере: Институционално-управљачко-организациона						
Прописи које је потребно усвојити за спровођење мере: /								
Показатељи на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.		
Број радно ангажованих стручних радника у ЦСР преко програма НСЗ	Број	Годишњи извештај о раду ЦСР	0 (2024)	2	2	2		
Број стручних радника ангажованих на реализацији локалних услуга који су похађали акредитоване обуке	Број	Годишњи извештај о раду пружалаца услуга	0 (2024)	0	6	6		
Назив активности	Организациона јединица која спроводи активност	Партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности (квартал, година)	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
						2027.	2028.	2029.

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

1.1.1. Радно ангажовање стручних радника у ЦСР преко програма НСЗ „Приправништво“ и „Стручна пракса“	Одељење за друштвене делатности	ЦСР, НСЗ	IV квартал 2029.	Буџет ЛС	Програм 3 ПА 1501-0002	1.044.000,00	1.080.000,00	1.080.000,00
1.1.2. Акредитоване обуке за стручне раднике који раде на реализацији лиценцираних услуга - лични пратилац детета и ученика и помоћ у кући	Одељење за друштвене делатности	Црвени крст, ОЦД	IV квартал 2029.	Буџет ЛС	Програм 11 ПА 0902 - 0016	/	90.000,00	90.000,00

МЕРА 1.2: Побољшати међусекторску сарадњу између локалних институција у области социјалне заштите са посебним фокусом на ефикасније пружање услуга

Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД			
			2027.	2028.	2029.	
Одељење за друштвене делатности	Без средстава	/	/	/	/	
Период спровођења мере: 2027-2029.		Тип мере: Институционално-управљачко-организациона				
Прописи које је потребно усвојити за спровођење мере: Усвајање Протокола о међусекторској сарадњи у области социјалне заштите						
Показатељи на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.
Број одржаних састанака потписника Протокола о међусекторској сарадњи у области социјалне заштите	Број	Записници са одржаних састанака	0 (2025)	2	4	4
Број одржаних састанака ЦСР са координатором актива наставника школа	Број	Годишњи извештај о раду ЦСР	0 (2025)	4	4	4

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

са циљем редовног похађања наставе ученика прималаца НСП						
--	--	--	--	--	--	--

Назив активности	Организациона јединица која спроводи активност	Партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности (квартал, година)	Извор финансирања	Вежа са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
						2027.	2028.	2029.
1.2.1. Усвајање општег Протокола о међусекторској сарадњи у области социјалне заштите између локалних институција	Одељење за друштвене делатности	ЦСР, ПУ, НСЗ, школе, ОЦД, ДЗ, Тужилаштво, Суд, Полицијска управа, пружаоци услуга	II квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/
1.2.2. Квартални састанци институција потписника Протокола о међусекторској сарадњи	Одељење за друштвене делатности	ЦСР, школе, ПУ, НСЗ, ОЦД, ДЗ, Тужилаштво, Суд, Полицијска управа, пружаоци услуга	II квартал 2027, континуирано	Без средстава	/	/	/	/
1.2.3. Квартални састанци ЦСР са координаторима актива наставника школа са циљем редовности похађања наставе ученика прималаца НСП	Одељење за друштвене делатности	ОШ, ЦСР	II квартал 2027, континуирано	Без средстава	/	/	/	/

МЕРА 1.3: Повећати физичку приступачност јавних објеката за особе са инвалидитетом

Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере	Извор финансирања	Вежа са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
			2027.	2028.	2029.

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

Одељење за инвестиције и локални економски развој	Буџет ЛС	Програм 11- ПЈ 0902 - XXXX	120.000,00	2.000.000,00	/			
Период спровођења мере: 2027-2028.		Тип мере: Обезбеђивање добара и пружање услуга						
Прописи које је потребно усвојити за спровођење мере: /								
Показатељи на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.		
Број постављених рампи за приступ објектима јавне намене за ОСИ	Број	Извештај Одељење за урбанизам и грађевинске послове	4 (2025)	5	6	7		
Назив активности	Организациона јединица која спроводи активност	Партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности (квартал, година)	Извор финансирања	Вежа са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
						2027.	2028.	2029.
1.3.1. Мапирање јавних објеката који нису физички приступачни за ОСИ и утврђивање приоритета за постављање рампи	Одељење за инвестиције и локални економски развој	Одељење за урбанизам и грађевинске послове, ОЦД	II квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/
1.3.2. Израда пројектно-техничке документације за постављање рампи на приоритетним локацијама	Одељење за инвестиције и локални економски развој	Одељење за урбанизам и грађевинске послове	IV квартал 2027.	Буџет ЛС	Програм 11 ПЈ 0902 – XXXX	120.000,00	/	/
1.3.3. Постављање рампи на објекте који су утврђени као приоритет	Одељење за инвестиције и локални економски развој	Служба за јавне набавке	III квартал 2028.	Буџет ЛС	Програм 11 ПЈ 0902 – XXXX	/	2.000.000,00	/

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

1.3.4. Информисање јавности о постављеним рампама	Одељење за друштвене делатности	Медији, ОЦД	IV квартал 2028.	Без средстава	/	/	/	/
---	---------------------------------	-------------	------------------	---------------	---	---	---	---

ПОСЕБНИ ЦИЉ 2: Унапређење доступности, квалитета и одрживости локалних услуга социјалне заштите

Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) посебног циља: Одељење за друштвене делатности

Показатељи на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.
Процент издвајања из градског буџета за финансирање услуга социјалне заштите	%	Одлука о завршном рачуну буџета Града Пожаревца	1,94% (2024)	2%	2,05%	2,1%
Удео корисника локалних услуга социјалне заштите међу свим корисницима ЦСР	%	Годишњи извештај о раду ЦСР	3,4% (2024)	3,5%	3,7%	3,8%
Број деце на листи чекања за услугу лични пратилац детета и ученика	Број	Извештај пружаоца услуге	11 (6 Ж, 5М) (2024)	10	9	7
Број предатих захтева ЦСР за коришћење локалних услуга социјалне заштите	Број	Евиденција ЦСР	322 (2024)	332	342	352

МЕРА 2.1: Смањити листу чекања за услугу лични пратилац детета и ученика

Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
			2027.	2028.	2029.
Одељење за друштвене делатности	Буџет ЛС	Програм 11 ПА 0902 - 0016	1.250.000,00	2.800.000,00	3.100.000,00
Период спровођења мере: 2027-2029		Тип мере: Обезбеђивање добара и пружање услуга			
Прописи које је потребно усвојити за спровођење мере: /					

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

Показатељи на нивоу мере		Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.	
Број ангажованих личних пратилаца		Број	Извештај пружаоца услуге	59 (2025)	60	62	64	
Назив активности	Организациона јединица која спроводи активност	Партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности (квартал, година)	Извор финансирања	Вежа са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
						2027.	2028.	2029.
2.1.1. Измена Правилника о личном пратиоцу детета и ученика ради утврђивања рока за подношење захтева за остваривање права на услугу	Одељење за друштвене делатности	ЦСР, ОЦД,	I квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/
2.1.2. Ангажовање нових личних пратилаца	Одељење за друштвене делатности	ОЦД	I квартал 2027, континуирано	Буџет ЛС	Програм 11 ПА 0902 - 0016	1.250.000,00	2.800.000,00	3.100.000,00
2.1.3. Унапредити интерну евалуацију о задовољству корисника пруженом услугом и извештавање о реализацији услуге	Одељење за друштвене делатности	Пружалац услуге	IV квартал 2027, континуирано	Без средстава	/	/	/	/

МЕРА 2.2: Унапредити реализацију услуге помоћ у кући								
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере		Извор финансирања	Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД				
				2027.	2028.	2029.		
Одељење за друштвене делатности		Буџет ЛС	Програм 15 - ПА 0602 – 0001 Програм 11- ПА 0902 - 0016	106.000,00	/	/		
Период спровођења мере: 2027-2029			Тип мере: Обезбеђивање добара и пружање услуга					
Прописи које је потребно усвојити за спровођење мере: Измена Правилника о начину и условима пружања услуге Помоћ у кући за одрасла и старија лица и мерилима за утврђивање цене услуге								
Показатељи на нивоу мере		Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.	
Усвојен измењен Правилник о начину и условима пружања услуге Помоћ у кући за одрасла и старија лица		Да/Не	Службени гласник Града Пожаревца	Не (2026)	Да	Да	Да	
Број одштампаних и подељених флајера о услузи помоћ у кући		Број	Извештај Црвеног крста	0 (2025)	2.000	2.000	1.000	
Број акредитованих нових геронтодомаћица		Број	Извештај Црвеног крста	0 (2025)	10	10	10	
Назив активности	Организациона јединица која спроводи активност	Партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности (квартал, година)	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
						2027.	2028.	2029.

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

2.2.1. Измена Правилника о начину и условима пружања услуге Помоћ у кући за одрасла и старија лица	Одељење за друштвене делатности	Интерни ревизор, Црвени крст, ЦСР	I квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/
2.2.2. Израда и штампа информативних флајера о услузи помоћ у кући	Одељење за друштвене делатности	Црвени крст, ЦСР	I квартал 2027.	Буџет ЛС	Програм 15 - ПА 0602 - 0001	6.000,00	/	/
2.2.3. Уводни састанак са председницима Савета месних заједница о информисању грађана по селима о услузи помоћ у кући	Одељење за друштвене делатности	Црвени крст, ЦСР, Месне заједнице	I квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/
2.2.4. Периодични састанци Црвеног крста и Патронажне службе ДЗ за мапирање потенцијалних корисника услуге	Одељење за друштвене делатности	Црвени крст, ДЗ, ЦСР	IV квартал 2027, континуирано	Без средстава	/	/	/	/
2.2.5. Акредитована обука за нове геронтодомаћице	Одељење за друштвене делатности	Црвени крст, НСЗ	I квартал 2027.	Буџет ЛС	Програм 11- ПА 0902 - 0016	100.000,00	/	/
2.2.6. Унапредити интерну евалуацију задовољства корисника услугом и извештавање о спровођењу услуге	Одељење за друштвене делатности	Црвени крст	IV квартал 2027, континуирано	Без средстава	/	/	/	/

МЕРА 2.3: Обезбедити континуитет рада и даљи развој Саветовалишта за брак и породицу увођењем интегративне услуге каријерног саветовања

	Извор финансирања		Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД
--	--------------------------	--	--

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере		Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	2027.	2028.	2029.			
Одељење за друштвене делатности	Буџет ЛС	Програм 15 - ПА 0602 - 0001	20.000,00	/	/			
	Донаторска средства	/	200.000,00					
Период спровођења мере: 2027-2029.			Тип мере: Обезбеђивање добара и пружање услуга					
Прописи које је потребно усвојити за спровођење мере: Измена Правилника о раду и стандардима рада Саветовалишта за брак и породицу са Центром медијацију								
Показатељи на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.		
Усвојен измењен Правилник о раду и стандардима рада Саветовалишта за брак и породицу са Центром медијацију	Да/Не	Службени гласник Града Пожаревца	Не (2025)	Да	Да	Да		
Измењен интерни програм рада Саветовалишта за брак и породицу	Да/Не	Извештај пружаоца услуге	Не (2025)	Да	Да	Да		
Број спроведених промотивних акција о раду Саветовалишта за брак и породицу	Број	Извештај пружаоца услуге	0 (2025)	2	2	2		
Назив активности	Организациона јединица која спроводи активност	Партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности (квартал, година)	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
						2027.	2028.	2029.
2.3.1. Измена Правилника о раду и стандардима рада Саветовалишта за брак и породицу са Центром медијацију	Одељење за друштвене делатности	ЦСР, пружалац услуге	I квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

2.3.2. Ревизија интерног програма рада Саветовалишта за брак и породицу са циљем утврђивања нових метода рада, дефинисања процедуре рада са корисницима и интегрисања каријерног саветовања као нове услуге	Одељење за друштвене делатности	Пружалац услуге	I квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/
2.3.3. Обезбеђивање и адаптација простора за реализацију услуге Саветовалишта	Одељење за друштвене делатности	Пружалац услуге	I квартал 2027.	Донаторска средства	/	200.000,00	/	/
2.3.4. Промотивне акције о раду Саветовалишта за брак и породицу током обележавања Светског дана породице и других значајних датума (штампа, флајера, банера и плаката)	Одељење за друштвене делатности	ДЗ, ЦСР, школе, ОЦД	IV квартал 2027, континуирано	Буџет ЛС	Програм 15 - ПА 0602 - 0001	20.000,00	/	/
2.3.5. Увођење нових метода рада (онлине саветовање и теренски рад) са циљем проширења услуге на нове кориснике	Одељење за друштвене делатности	Пружалац услуге	IV квартал 2029.	Урачунато у цену услуге	/	/	/	/

МЕРА 2.4: Даљи развој услуге Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју

Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
			2027.	2028.	2029.

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

Одељење за друштвене делатности	Буџет ЛС	Програм 11 ПР – 0902-XXXX	650.000,00	850.000,00	350.000,00			
Период спровођења мере: 2027-2029			Тип мере: Обезбеђивање добара и пружање услуга					
Прописи које је потребно усвојити за спровођење мере: /								
Показатељи на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.		
Реконструисано двориште Дневног боравка за децу и младе са сметњама у развоју	Да/Не	Извештај о раду ЦСР	Не (2025)	Не	Не	Да		
Замењен намештај у Дневном боравку за децу и младе са сметњама у развоју	Да/Не	Извештај о раду ЦСР	Не (2025)	Да	Да	Да		
Назив активности	Организациона јединица која спроводи активност	Партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности (квартал, година)	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
						2027.	2028.	2029.
2.4.1. Израда пројектно-техничке документације за реконструкцију дворишта Дневног боравка	Одељење за инвестиције и локални економски развој	ЦСР, Одељење за урбанизам и грађевинске послове	II квартал 2027.	Буџет ЛС	Програм 11-ПР – 0902-XX00	150.000,00	/	/
2.4.2. Извођење радова на реконструкцији дворишта Дневног боравка и постављање мобилијара	Одељење за инвестиције и локални економски развој	ЦСР, Одељење за урбанизам и грађевинске послове	IV квартал 2029.	Буџет ЛС	Програм 11-ПР – 0902-XX00	/	850.000,00	350.000,00
2.4.3. Замена дотрајалог намештаја у Дневном боравку	Одељење за друштвене делатности	ЦСР	IV квартал 2027.	Буџет ЛС	Програм 11-ПР – 0902-XX00	500.000,00	/	/

МЕРА 2.5: Побољшати информисаност грађана о доступним правима и услугама социјалне заштите које се финансирају из градског буџета								
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД					
			2027.	2028.	2029.			
Одељење за друштвене делатности	/	Без средстава	/	/	/			
Период спровођења мере: 2027-2029.		Тип мере: Информативно-едукативна						
Прописи које је потребно усвојити за спровођење мере: /								
Показатељи на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.		
Број одржаних Инфо дана о доступним правима и услугама социјалне заштите које се финансирају из градског буџета	Број	Годишњи извештај ЦСР, Извештај одељења за друштвене делатности	0 (2025)	1	1	1		
Број грађана које су локална удружења информисала о доступним правима и услугама у области социјалне заштите	Број	Број прегледа/лајкова објава на друштвеним мрежама	0 (2025)	500	500	500		
Назив активности	Организациона јединица која спроводи активност	Партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности (квартал, година)	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
						2027.	2028.	2029.

2.5.1. Отварање банера на званичном веб-сајту Града Пожаревца о доступним локалним услугама социјалне заштите	Одељење за друштвене делатности	ИТ администратор, ЦСР	I квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/
2.5.2. Одржавање Инфо дана о доступним правима и услугама социјалне заштите за локална удружења и грађане	Одељење за друштвене делатности	ОЦД, ЦСР	I квартал 2027, континуирано	Без средстава	/	/	/	/

ПОСЕБНИ ЦИЉ 3: Развој нових услуга социјалне заштите са посебним фокусом на децу са проблемима у раном развоју и одрасле ОСИ

Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) посебног циља:

Показатељи на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.
Број успостављених локалних услуга социјалне заштите	Број	Одлука о социјалној заштити грађана Града Пожаревца, Годишњи извештај о раду ЦСР	5 (2025)	5	6	7
Број успостављених лиценцираних услуга социјалне заштите	Број	Одлука о социјалној заштити грађана Града Пожаревца, Годишњи извештај о раду ЦСР	3 (2025)	3	3	4

МЕРА 3.1: Увођење програма ране стимулације за превазилажење проблема у раном развоју деце и јачање родитељских компетенција за откривање развојних проблема

	Извор финансирања		Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД
--	-------------------	--	---

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере				Вежа са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	2027.	2028.	2029.	
Одељење за друштвене делатности		Буџет ЛС		Програм 11- ПА 0902 - 0017	/	3.000.000,00	3.000.000,00	
		Министарство за бригу о породици и демографију			3.000.000,00	/	/	
Период спровођења мере: 2027-2029.				Тип мере: Обезбеђивање добара и пружање услуга				
Прописи које је потребно усвојити за спровођење мере: Измена Одлуке о социјалној заштити грађана Града Пожаревца								
Показатељи на нивоу мере		Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.	
Усвојен Правилник о спровођењу услуге „Ране стимулације“		Да/Не	Службени гласник Града Пожаревца	Не (2025)	Да	Да	Да	
Успостављена услуге „Ране стимулације за превазилажење проблема у раном развоју деце“		Да/Не	Извештај о раду ЦСР	Не (2025)	Не	Да	Да	
Број корисника услуге „Ране стимулације“		Број	Извештај пружаоца услуге	0 (2025)	50	50	50	
Број одржаних предавања за родитеље о изазовима родитељства у савременом добу		Број	Извештај о раду ПУ	0 (2025)	1	1	1	
Назив активности	Организациона јединица која спроводи активност	Партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности (квартал, година)	Извор финансирања	Вежа са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
						2027.	2028.	2029.
3.1.1. Студијска посета локалним самоуправама које	Одељење за друштвене делатности	ПУ, ЦСР, ДЗ	I квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

имају успостављен програм „Ране стимулације“ или „Ране интервенције“								
3.1.2. Припрема и реализација пилот пројекта „Ране стимулације“ који би финансирало министарство	Одељење за друштвене делатности	Канцеларија за ЛЕР, ПУ, ДЗ, ЦСР, ОЦД	IV квартал 2027.	Министарство за бригу о породици и демографију	Програм 11 - ПА 0902 - 0017	3.000.000,00	/	/
3.1.3. Измена Одлуке о социјалној заштити грађана Града Пожаревца	Одељење за друштвене делатности	/	IV квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/
3.1.4. Доношење Правилника о спровођењу услуге „Ране стимулације“	Одељење за друштвене делатности	ПУ, ДЗ, ЦСР, ОЦД	IV квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/
3.1.5. Реализација услуге „Ране стимулације“	Одељење за друштвене делатности	ПУ, ДЗ, ЦСР, Интерресорна комисија, ОЦД	IV квартал 2028, континуирано	Буџет ЛС	Програм 11 - ПА 0902 - 0017	/	3.000.000,00	3.000.000,00
3.1.6. Информативно-едукативна предавања за родитеље о изазовима родитељства у савременом добу	Одељење за друштвене делатности	ПУ, ДЗ, ЦСР, ОЦД, приватни логопедски центри	IV квартал 2027, континуирано	Без средстава	/	/	/	/

МЕРА 3.2: Успостављање лиценциране услуге Дневног боравка за одрасле ОСИ

	Извор финансирања		Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД
--	--------------------------	--	--

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере				Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	2027.	2028.	2029.	
Одељење за друштвене делатности		Без средстава		/	/	/	/	
Период спровођења мере: 2027-2029.				Тип мере: Обезбеђивање добара и пружање услуга				
Прописи које је потребно усвојити за спровођење мере: Измена Одлуке о социјалној заштити и доношење Правилника о спровођењу услуге								
Показатељи на нивоу мере		Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност са базном годином	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.	Циљана вредност у 2029.	
Усвојен Правилник о пружању услуге Дневног боравка за одрасле ОСИ		Да/Не	Службени гласник Града Пожаревца	Не (2025)	Да	Да	Да	
Број корисника услуге Дневни боравак за одрасле ОСИ		Број	Годишњи извештај ЦСР	8 (2025)	10	10	10	
Назив активности	Организациона јединица која спроводи активност	Партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности (квартал, година)	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом (шифра ПР/ПА/ПЈ)	Укупно процењена финансијска средства по изворима финансирања у РСД		
						2027.	2028.	2029.
3.2.1. Измена Одлуке о социјалној заштити и увођење услуге Дневног боравка за одрасле ОСИ	Одељење за друштвене делатности	ЦСР	I квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/
3.2.2. Доношење Правилника о пружању услуге	Одељење за друштвене делатности	ЦСР	I квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/

∞ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ПОЖАРЕВЦУ 2027 - 2029. ∞

3.2.3. Припрема документације за лиценцирање услуге и добијање лиценце	Одељење за друштвене делатности	ЦСР	I квартал 2027.	Без средстава	/	/	/	/
--	---------------------------------	-----	-----------------	---------------	---	---	---	---